

fritt fall

AKTUELT

- 4 Vårens vakreste eventyr
- 8 Storsekvens leir DeLand
- 16 Boogie i den Dominikanske Republikk
- 18 Bail out Bill Booth
- 22 Skysisters
- 24 Samle beina, jente FS-basic i DeLand
- 26 Freefly Basic
- 28 Texas State Record 2007
- 30 Vindtunnellcamp med Norgies
- 32 Tramp i kalotten Sikkerhet og fallskjermhopping
- 34 Materiell Hovedkontroll
- 36 Materiell Hva gjør du etter reservetrekk?

KONKURRANSER/LAG

- 38 Invitasjon til Norgesmesterskapet 2007
- 40 Helix
- 42 Arcteryx

FRA SENTRALT HOLD

- 44 Faste spalter fagsjef og leder
- 44 Årsmøte Fallskjermseksjonen
- 46 World Air Games nytt fra FAI
- 48 Fagseminar 2007

SETT & HØRT

- 52 Down'n'dirty rykter og sladder fra inn- og utland
- 54 Fallskjermhoppere på tur GFSK til Empuria

Forsidebildet:
LARS ERIK SIVERTSEN **Foto**
EXIT OVER DELAND UNDER FS BASICS.

MATERIELLFRIST

Materiellfrist for Frittfall #3/2007: **10. august**
Planlagt utsendelse er: **7. september**
Send stoff, ideer eller spørsmål til: **quitila@online.no**

Vippikayee – ferietid!

KittREDAKTØR

Sommeren er allerede over oss – tidlig i juni! Det hoppes og sprettes over det ganske land.

Det landes både inne og ute. Vi lander kontrollerte og ukontrollerte. Ja, på både inne- og utelandingene. Og på innhoppene. Lande skal vi jo – uansett. Helst kontrollert. I flau nok og rett nok vind. Uten hindringer for verken vind eller hopper. Med høyt nok skydekke til å se hvor du er. Tidlig nok. På steder man har gjort seg kjent. Og hvor man ikke har knivet om å lande først. Og det viser seg at alle vinner. Og hvor den som vinner har satt rett landingsretning. Og hvor gjengen som på landingsområdet ivrer etter å bli imponert. De elsker å se crash and burn videoer på Utube.com, så vi må legge oss i sælen for å tilfredsstille dem. Våryre og hoppkåte. Hvem kjenner vel ikke rusen?

Bakrusen er fly som ikke løfter – skrekk og gru. Det kan jo Ingen gjøre noe med. Eller Noen. Hvor er Noen når du trenger han? Ikke på Østre Åra i alle fall. Eller vi mangler MK til ompakk. Da låner vi utstyr. Gjerne noe helt nytt, i en litt mindre size enn vi er vant til. Eller dårlig vær. Da ofrer vi i kjent fallskjermtradisjon. Er vi flinke nok til det er det garantert bra vær i morgen. Og hodet er vondt. Hodet skal vi jo ha med oss opp! Og det skal virke. Før vi tar av. I fritt fall. I luften. I landingen. Og helt inn på pakkematta.

Oj, hvor deilig det er med sommer! La oss nyte den i fulle drag. Med hodet på.

blue skies

Redaksjonen: ansvarlig redaktør og annonse/økonomi: KITT GRØNNINGSÆTER - quitila@online.no

• Layout: 2punkt, Marianne Holen - marianne@2punkt.no • Trykk: PDC Tangen

REDAKSJONENS ADRESSE: FRITTFALL c/o Kitt, Furuveien 15, 3560 HEMSEDAL • Frittfall er et kvartalsvis medlemsblad og uavhengig organ for Fallskjermseksjonen/Norges Luftsportforbund.

Ettertrykk ikke tillatt uten særskilt tillatelse. Artikler i Frittfall står for den enkelte signaturs egen regning og trenger ikke gjenspeile redaktøren, redaksjonen eller F/NLFs mening. Frittfall følger redaktørplakaten.

Utgiver: F/NLF: Norges Luftsportforbund, Rådhusgata 5b, 0106 OSLO

Telefon: 23 01 04 50 • Kontakt F/NLF, Adresseendringer meldes F/NLF, ikke til Frittfall.

Vårens Vakreste Eventyr!

VETERANENES FALLSKJERMKLUBB PÅ UTFLUKT TIL KONGSVINGER
FESTNING OG AMALIE RUSTADS HUS.

KJELL T. OLSEN **TEKST**
VETERANENE **FOTO**

I begynnelsen av mai, så nær 8. mai som mulig, strømmet Veteraner og Veterinner ut i vakkert vårvær for å holde tradisjoner i hevd, se på eller delta i, morosamme utsprang fra flymaskin som er Norges eldste fallskjermfly, LN-TSB, faktisk 50 år den 22. juni 2007. Dette skulle i år skje på Gjølstad, en liten åkerlapp 6 km nord for Kongsvinger hvor en bonde med skikkelig vett har brukt åkerland til noe produktivt, nemlig flystripe. Stripen var fin den og Oddmar flyger kysset TSB'n ned på uten antydning til vårsprett! Veteranene hoppet og sto i, den ene landingen flottere enn den andre. Bare

demo og moro! Å se Veteranene sette seg opp for en presisjonslanding er herlig. Rett høyde, rett på vindlinje med og motvinds og så passe brems og rett på noe som kan være mål, som regel vårt standard oransje jordtegn på 50x100 cm. De kan ikke la være. Heldigvis. Mykt og fint og smack on. Presisjon på denne måten var og blir en kunstart. Synd at arten er utdøende. Åkerlappen var såpass kort at Oddmar bare slapp til tre hoppere om gangen, og det var nok til å utløse frykt for man ikke skulle få tre hopp før kl 1200. Ja, ja Olaf, det er mye fært!

Vi hadde som en følge av arrangementansvarlige og lokale Veteran Terje Hauger's iherdige arbeid, sterkt støttet av Veterinne Torunn, også PR opplegget på plass med en tresiders forhåndsmtale i Glåmdalen! Og journalisten var førstemann på feltet for å følge opp med reportasje. Han fikk en flytur for strevet og en masse flott PR for oss. Uten festningskommandantens velvilje hadde det neppe blitt lunsj, middag, overnatting og frokost inne på festningen til en rimelig penge. Og for major Grethe Øverby var ingen ting umulig etter en tur med oss i TSB.

Veteranene hoppet og Oddmar fløy og plutselig var klokka der og lunsj var klargjort på Kongsvinger Festning.

Siste løft ble en vakker tremanns

med tilhørende landing og så til mat-bordet!

Lunsj med nasjonalrett fra Finnskogen var mørke bygg grynn med stekt flesk og tyttebær. Grete Roede hadde falt i uvett! Det gjorde nesten vi også, men vi er ikke laget av papp så vi sto han av.

Guide Bjørn Langnes fra Kongsvinger festnings Venneforening (det har TSB'n også!) tok oss rundt de historiske byggverk i en gledelig fin stand. Spesielt fin var den gamle kommandantboligen hvor en imponerende kongerekke både av danske, svenske og norske har overnattet siden 1681. Her var også mye av det originale og vakre interiør på plass. Og her bodde vi også. Passelig.

Under fortellerseansen ble historien om de norske Finnlandsfrivillige hvor blant andre Max Manus og Kolbein Lauring deltok som med den svenske kaptein Gøsta Benckert i spissen og med våpen i hånd tvang festningskommandanten til å åpne sine våpenforråd, fortalt. Om hvordan de med ett sluttstykke funnet i en snøfonn, klarte å bruke to kanoner mot de tyske overfallsmennene, inntil en dårlig sprengt bro i Kongsvinger gjorde situasjonen umulig og de måtte trekke seg tilbake i meterdyp snø under direkte ild fra fienden. Sterk historie om hvordan nordmenn som hadde

ALL
YOU
NEED

aerodyne

icon
Harness Container System

Pilot

9 cell semi-elliptical

mamba

High performance 9 cell elliptical

Triathlon

The 7 cell that does it all

vision

The 9 cell for a natural feeling of flight

Smart
Aerodyne Research RESERVE

lite å takke sitt land for, tok kampen opp. Og fra Skarnes opp hele Glåmdalen til Elverum og Østerdalen videre til Rena ble det kjempet hardt i oppholdene strid med få og utilstrekkelige midler.

Vi avsluttet omvisningen med en avslapnings-seanse på festningsvollen hvor Veteran Odd tilfeldigvis hadde pilslager. Og andre noe annet. Trivsel på høyt og Veteranmessig plan hvor alle helt merkbart trivdes sammen.

Det er VFSK. Husk at det er plass til deg også dersom du er 40+, 15 år i sporten og gyldig D sert. ved opptak! Verre er det ikke.

Middagen, med lokal elgfilet, i messebygning- en Gyldenborg ble en stilig og trivelig seanse hvor våren ble priset og løftene for sesongen sammensatt, doblet og redoblet. Veteranene var seg selv herlig like!

Og Veteran Einar "Junker'n" Thoen ble stimulert til å påta seg neste års arrangement av Vårens Vakreste og da på Fredrikstad festning. Neste dags Veteransamling vedtok med akklamasjon Einars forslag. Vi gleder oss.

Målet for søndagens minnestund var Amanda Rustads hus like ved Roverud. Her stod en av de villeste og blodigste treffninger under det tyske overfallet i april 1940. I løpet av en time falt 15 norske soldater og ca 60 tyskere. Ved de granittsøylene som i dag utgjør monumentet

over de falne, fortalte Terje den voldsomme historien om kompani Vangeruds kamp her den 17. april 1940. Vi tok oss tid til å fatte og forstå hva som skjedde. Kaos og villskap, men med en ledelse som fungerte. Formannen la ned VFSK's frihetsbukett på minnesmerket og sammen sang vi fedrelandssangen. I veikanten, mens bilene freste forbi. De husket ikke. Vi gjorde det, alle 20 deltakerne og vi minner alle våre fallskjermvenner om 8. mai. En dag som fortjener å huskes.

Terje tok oss videre med til Haugersetra, en vei over haug og dal og med et utsyn over Glomdalen som et gammelt fallskjermøye kunne sette pris på! Vi takker Terje og Torunn for fin innsats. Her var det også slippsted for Milorg under krigen og synet av rustne containere, kopier av flylogger hvor det etter det siste slippet i april 1945 sto oppført for et av flyene, "Did not return", minnet oss om prisen som ble betalt i de fem krigså. Hvert fly hadde 10 manns besetning...

Kaffen og herlige kaker var av Terje og Torunn båret opp i ryggsekk og i gapahuken på stedet smakte det herlig i det strålende været vi fikk oppleve i vakker natur. Ikke alle fikk det. Vi takker for vår frihet og fred. I den rekkefølge. Vi fornemmer hva det kostet.

Æ e jo norlænning æg og
– berre littegrann ønnger – ja,
åsså litt lækkrar.
Ja, og mjukar da.

USTOPPELIG SKJØNNHET?

Ann Kristin har tatt tingene serøst
og kom rett fra Basics – og imponerte.
Kommende sky-gudinne innen storsekvens?

USTOPPELIGE UDYR?

Uttalelsene fra syvende fallskjerm-far i Nord-Norge,
Andøyas Torbjørn Haugen og fra NTNUs Jarle Bakk får
representere det som er uunngåelig om man er aldri så
sprek. Torbjørn etter å ha sett Craig Girard slange seg
oppetter veggen: Nei, æ? Stretche..? Men dævvnen du
... Bærre syv år ønnger, men like førbainna syv ganga
mjukar Og Jarle: ”Nei, næst gong æ kjæm, må æ ha fått
mæ ei ny hoft, ja. Nøtt’ittj å fly så bra me’ herren, sjø.”

FRYKT FALI!

Det tikket inn en bekymringsmelding til
Berganvern-vakten etter et dirt-dive han
hadde der Kjartan var med. Pål skulle
visstnok ha stivnet til og blitt akutt
taleufør. Men så gikk det opp for ham at
Kjartan ikke skulle hoppe med ham hver
dag, og at angsten for en hverdag med
konstant kommentar-støy på dirt-dive ble
manet frem av gamle minner.

ENDELIG:

Vi har aldri noen gang hørt Pål Bergan
skryte av seg selv. Men klokka 08.00
sharp (Even!) var han glad. Da var han
pålagt å briefe med alt han hadde.

Storsekvens

KJARTAN REITHAUG **TEKST**

THOMAS EVENSEN, ESSEN EVENSEN, MARTIN HÄMMALAINEN **FOTO**

PICTURE YOURSELVES A STADIUM, sa Craig Girard...Det ser jo latterlig enkelt ut, sammenlignet med mye annet man har gjort. En tidlig morra i mars, i tung tåke, kom 56 nordmenn inkludert en liten håndfull stillfarne dansker til hoppfeltet på DeLand. De hadde lånt seg til fant, spart iherdig og til og med ranet banker for å bli med og gjøre slik som på det store bildet. Noen kom for å lære å gjøre det, noen for å sjekke om ikke de egentlig kunne XL-hopping, noen kom for å bevise at de kunne XL-hopping uten å måtte lære det først, noen kom for å se om de kunne huske hvordan de gjorde det, andre kom for å lære å bedre egne prestasjoner - og smile litt mer til andre, mens atter andre kom for å se om de kunne huske om de i det hele tatt egentlig hadde gjort dette noen gang for det var så lenge siden at bildene de så i hodet av XL-formasjoner og stuping som nedetter og

leir DeLand

ei lang snor av skosåler i det fjerne inne i deres hode faktisk kunne være ansatsen til demens og gryende galskap etter å ha vært for lenge borte fra sporten over alle sporter - og hvis svaret er at "- Ja da, dette har du gjort før - med den og den og han dritten og de to drittinene der husker du, og det kan du gjøre fortsatt", ja da må de jo bare ha svar på dette tvert, for å kunne ringe banken, kona, eller han bankraneren de kjenner: "Hvor mye koster det å ha det like moro som i går i dag?" Og 56 grunner til å sette av tid til å ha det moro med venner, er de 56 beste begrunnelsene. Og til akkurat denne storsekvensleiren kom også de 56 beste hopperne. For uten nettopp disse 56, ville ikke leiren inneholdt det den gjorde og vært akkurat slik denne storsekvensleiren ble: perfekt. Se bare på bildene...

HVEM SKAL UT?

Stavanger FSKs Leif Hedland (steingammale) og Heikki Lemoinen Oltedal (eldgammale) de "heiv seeeg meeeeee på bigg kæmmp de – vetuuuu". Her på debrief med hoppfeltinventar Jan Arne Pedersen (t.h.). Om de urrolige "gutta" fikk med seg at kvikke Monica Smines var der, sier ikke bildet noe om.

EKTE OG SYMPATISK SKYGOD:

La ikke hans status i miljøet skremme deg. Treffer du Craig Girard når han ikke er opptatt, hils på ham, få ham i gang – og lytt! To bømmer med VM-titler i begge FS-grener, 23.000 hopp (!) og 35 år i sporten gjør noe med tipsene du gir.

LEIRENS FLOTTESTE, TØFFESTE, MORSOMSTE OG KVIKKESTE DAMER (SORRY, BAMBI LONGLEGS...):

Selv verdens mest tålmodige krever til slutt et svar. Og er du smart, stilles spørsmål til øvrigheta høyt og tydelig og ikke minst på et nøye valgt tidspunkt – som når pappa kommer ut etter debrief med 20 hoppere som hale: "Du, pappa? Når har du tenkt å ha tid til oss, da – egentlig?" Umiddelbar effekt. Og storsekvensklanens empatifylte Ååååhhh...var knapt stilnet før Bine og Iril dro i land avtalen "En-dag-med-alt-VI-syns-er-kult".

KAN HUN, KAN VEL JEG?

Nei, Tone. Iril er et barn, og de finner fort ut at søvn er smartere enn voksenfest. Voksne derimot skal ha det motsatt med seg selv. Introverte voksne som sovner på invitasjonsfest, kan gjøre vertskapet – som i dette tilfellet også var sponsorer – litt oppgitt. Men du ble tilgitt, Tone. Du hadde jo to barn hver dag, hele dagen, mens vi bare hadde to øl hver én gang om dagen...

Oiii da... Ville du kjøpt brukt resept av denne legen? Unnskyld kjøpt og brukt. Sett slikt... Det sa visst Tim også. Men vi kunne gjerne fått bilen hans.

Vidar Antonsen, vår konjakk-onkel i Amerika – nå i sommer i båt ved Aker brygge.

ROLIG, KORT OG ENKELT:
Pete Allums gruppe gjorde noen fine 15-20-mannser. Trenerens rolige stil ble med opp i lufta, og enkelte av hoppene var slik gode hopp skal være: fin fallhastighet, rolige tydelige og etterlengta keyer, korte bevegelser, stopp på neste plassering, grep og så enda litt bredere glis. Så mange snakka så fornøyd om et av hoppene at det må ha vært pers for de fleste. Ni poeng 16-manns lar seg høre. Her er Pål stand-in på gruppa, klokka to i hvitt, med høyre grep på Kjartan fra Norges første Prosjekt-åtter 1989-1991 der Pål var lagkaptein. Ytterst i venstre del av zipperen nederst i bildet ser vi Jarle Bakk i blått. Han og Kjartan fikk felles pris for årets comeback på festen.

ERLING BILLE ER S'GU KLAR:

Erling Bille (a.k.a. Erling Billen) i (rødt nærmest, øverst) begynte å hoppe da han var femti. Få år etter innkasserte han også sin seier på Pål og Lises Storsekvens 2007. Han kjempet en intens kamp mot sin egen hjerne, som i flere dager innbitt insisterte på at Craigs stadion hadde sider bratte som i et dansk pjoletterglass. Men her er Billen på sin første Florida-tur. Og som vi ser, er angrepsvinkelen gått fra glass til mer lik vinkelen i en norsk bolle fra Egersund Fajanse. Stå på, Erling! Neste gang flyr du fort og flatt som langsetter en tallerken fra finske Ittala!

Hørt fra deltakerne

"Det beste hoppet? Utvilsomt 16-manns med Petes gruppe da vi gjorde 9 poeng. Det var stort! Da tenkte jeg tilbake på NM i 1984. Da endte firerlaget SJUR (Stig Vognild, Jarle Bakk, Ulf Danielsen, Rasmus Engeland) med et snitt på 3,75 – og fikk bronsemedalje på det!"

Jarle Bakk, NTH nå NTNU

"Nei, æ? Stretch...? Men dæven du ... Bærre syv år ønnger, men like førbainna syv ganga mjukar."

En imponert Torbjørn Haugen etter seminaret med Craig Girard (a.k.a. Jim Carrey) – et AD/HD-enmanns-show med et utall hysterisk morsomme avsporinger med forklaringer.

"Dette er den fjerde storsekvensleiren jeg er med på. Det er blitt til at jeg bare må av gårde når disse leirene kommer."

"Kuleste hoppet denne gangen var hoppet Craig ville ha os til å gjøre: 16-manns der alle facet ut. Den ble ikke komplett, men det var likevel utrolig gøy... og meget utfordrende. Ellers var det vel et par 16-mannshopp der vi banka inn 6 – 9 poeng. Det funker som moro!"

Jacob Moe, NTNU

"Største fadesen? Gikk lav på et 20-mannsforsøk. Så skulle vi gjøre det igjen. Og det gjorde jeg også. Kuleste hopp? Da vi lagde Påls tracking-pil og tracka den inn i solnedgangen."

Solgunn Jacobsen, NTNU

"Pål og Lise har betydd mye for norsk og internasjonal fallskjermssport. Men etter denne leiren har jeg skjønnet at de har betydd mye også for utviklingen av fallskjermidretten i Norge men også i resten av hoppverdenen. Deres integritet og kreativitet blir demonstrert blant annet gjennom denne leiren med hvordan den er organisert og hvilke trenerkapastiteter de klarer å skaffe. Deres innsats og tilstedeværelse er for norske hoppere er av uvurderlig betydning."

Jarle Bakk, NTNU

"Trenerne var en fantastisk blanding av personligheter. Sleit de første dagene med å dive ut fra Sky Van-en, mye tid tulla bort i tumbling. Jeg spurte Craig om han hadde noen tips til meg. Da fikk jeg en kort, liten innføring i divingens mysterier (ca 45 minutter). Det hjalp, og jeg endte med å få hedersbevisningen "Most improved diver".

Tone Lise Tofte, Voss FSK

AIRSPPEED CHALLENGE EMPURIABRAVA

26 at 30 september

With: Craig Girard Participation by
Kirk Verner selection only

www.skydiveempuriabrava.com

Tel. (+ 34)
972 45 01 11
17487 Empuriabrava
Spain

Hainn Bjørnar Jænnsen fra Hararta fekk prisen Årets søndagskjører etter at Craig fikk se en helt ubetalelig pause-sekvens med Bjørnar som selvsikker geek foran kameraet til Thomas Evensen, mens noenogførti andre stupte det de makta for å bygge formasjonen raskere denne gangen. Teamwork, Bjørnar. – Mæen æ komm faen'kje sist! Nei, Bjørnar gjorde ikke det: - Æ haidd go' ti'.

Bleke, men fattet er Rune "Latissimus" Midtgaard, Jacob Moe og Knut Lier.

Kari "Hallo, på 'ræ!" Berg kom til storsekvensen etter 14 dagers road-trip i sydstatene.

Trenerprofiler

Hiff heyes coudd kill!

Lise Nansen (tidligere Aune) er den kvinnen i verden med flest medaljer og titler fra internasjonale FS-mesterskap. Laveste punkt på Lises merittliste er no' NM-småtter de fleste sliter seg halvt i hjel for: et tosifret antall gullmedaljer. Landslagskarrieren startet på återlag, som i tredje og siste sesong tok bronsemedaljen i EM i 1996. Hun vant Nordisk Mesterskap i FS4 og FS8 i 1999. Hun tok sølvmedalje i EM i FS4 i 1998, 2000 og 2002. Fierlandslaget Norgies med Torstein Valen, Pål Kolbenstvedt og Carl-Erik Tuv var neste. I Portugal i 1998, med Lise i sloten utside senter, tok Norgies bronsemedalje. Norge fikk endelig sin første medalje i World Cup. Laget fortsatte med bronsemedalje i VM 1999, 2001 og i 2003. I tillegg kommer to Kongepokaler i FS og en sølvmedalje i FS4 i World Games (opptaksleker for nye OL-idretter).

Andre fakta Lise vil stå ved er: 40 år, tobarnsmor, til Ragnar (3) og Kari (5) – to unike unger som kan folk, kan reise og kan hoppfelt. Barna har hun med sin mann Nicolai Nansen, som også er en habil hopper på vei til 2000 hopp. Lise har rundt 7000-8000 hopp og en del timer (kan vi vel trygt si) i vindtunnel. Når Lise organiserer har hun korte, men gjennomtenkte og dekkende forklaringer, og en grundighet som savner sidestykke. Lise er proff. Hun gjør lekse si før hun går gjennom hoppet med sin gruppe. Lises fremste våpen er også hennes varemerke: et diiigert smil – og lange bein. (Også deee lange beina...Kjartan anm.). Men la deg nå ikke lure: Hun har også skikkelig bein i nesa. Og krudd må til, skal man være en som får det til. Har du sett Lise sint – etter metamorfose, eller!? Foran deg står da "Sjef Laisa". Stram i maska, kølsvart i øya. "Hiff heyes coudd kill!" som Lise selv sier. "Sjef Laisa" sier mindre enn andre sinte, om for eksempel hvor stor hva du er. Men du kan liksom høre det likevel! Og du tenker: Løp, lille mannen! Løøøøøøp!

To helter i arbeid for én camp:

Det er faktisk en del arbeid og ja, det er mange ting å tenke på. Kort applaus til begge to. Smekk!

Å jaaaa... Hvorfor det, da...?

Pål Bergen, a.k.a. Pal Bergen, Bergen og for noen også bare Pål. Den som måtte ha en komplett liste over denne mannens titler og medaljer fra norske og internasjonale FS-mesterskap, bes vennligst kontakte Frittfall. Vi burde se den. Den er nok så lang at oversikten

over internasjonalt arbeid – små enkle prosjekter som åpningen av OL på Lillehammer – måtte ha stått i en annen utgave av FF. Mange mener å lese ei slik liste ville være en sunn øvelse for norske fallskjermhoppere.

Antall år i sporten: 31 Alder: Ung nok til å hoppe på alt av jobbing, gammel nok til å klage at han gjør det. Sprek nok til å minne seg selv om hva livet er ment å være – og forte seg få seg fire hopp en ettermiddag. Antall hopp: Pål vet muligens selv. Vi mener rundt 8000. (Var du nyfrelst EET-er i 1980 og skulle spre skydivingens glade budskap, så drev du ikke og logga hopp, vet du! Du hoppa dem.) Gift med Tone D. Bergen (tidligere Dorthea Selnes). I likhet med enkelte lagkamerater fra Prosjekt RW91 har Pål hatt en intet ringere enn urimelig god uttelling i to døtre med Tone: Bine og Iril.

Det som best beskriver Pål, er et paradoks. I dette paradokset ligger også hans store styrke. I våre klubber og på våre små rusleboogier er Pål bare Bergen, og hans innsats er både gratis og en selvfølge. Ute i verden derimot, er Pål en størrelse man vier plass og som man oppsøker for å lytte til. Det bør vi være glad for.

Robert Chromy t.v.
og Tor Staubo.

Chromy griller sine
egne hjemmelagde sør-
afrikanske pølser til oss.

Språkgeni, glad gutt og pølsekonge:

Født for 41 år siden i Tsjekkoslovakia. Familien rømte til Sør-Afrika da russerne invaderte i 1969. Han har 24 år i sporten, 9.000 hopp og fartstid fra mange kremlag i begge FS-grener. Chromy lærte seg hele Jokkes "Sola skinner" på snaue to dager – og forsto den. Etter fem-seks dager lurte han mest på grammatikken i norsk. Koden for å lage norske ord var knekt via tysk, afrikaans og engelsk. Chromy får masse ros for sin undervisning og flyging med folk i vindtunnelen.

Lingo, style and accuracy:

Pete er engelsk, gentleman og kun sunn og seriøs – tror de fleste. Pete er like kjent for sin milde tone som sin elegante språkbruk og sin ærlighet. Men han løy på alderen og gikk fallskjermkurs da han var 15. Ved siden av trenerjobben, studerer han nå idrettspsykologi ved universitet i Newcastle. Han er 43 år, har 15.000 hopp og har representert Storbritannia i hvert VM i FS siden 1985. Petes foreldre hoppet, og lot ham smake på sporten allerede som niåring. Pete har fortalt at hans opprør mot foreldrene kom da han var 16 år. Han slutta å hoppe, og reiste et år i stedet. Med en slik bakgrunn forbauser det kanskje ikke at hans første datter, fra ekteskapet med engelske Debbie, bærer det nærmest eteriske navnet Holly Blue Allum...

Solly Williams:

Silvanus (Solly) Williams besøkte USA på hoppetur første gang i 1987, og hans og kameratens første hopp var som sist og nest sist fra DC3 på en 24-manns. Kameratens innvendinger

ble avfeid av Solly. I dag sier han med et glis at han lærte en masse av den febrilske divingen da han oppdaget det de fleste vet, men fant nødvendig å si til den sør-afrikanske kjekkasen: Formasjonen lå 1000 fot under dem allerede idet de stakk nesa ut av døra. Slikt pågangsmot iblandet såpass mye galskap blir det mestere av. Og mesterskap og lag og plasseringer har selvfølgelig Solly flusset av – både for Sør-Afrika og USA. Han nærmer seg 50 år, har rundt 10.000 hopp og flere medaljer i FS4 i VM. Han har vært trener for DeLand Norgies og er blitt gitt mye av æren for at de tok det siste steget opp til medalje blant annet med sin måte å tenke på. Solly er et muntrasjonsråd, og er kvikk i replikken. Tett før VM-starten i Gap 1995, var tre andre irritert over lagkameraten som var vegetarianer. Han var altfor forsiktig i lufta. Temaet endte i en litt for høylytt, litt for offentlig og anstrengt dispuitt i hangaren. Men følgende kontante melding fra Solly sendte laget ut i forløsende latter: - Ahhh.. man..! It can't be that hard! Just get aggressive will ye'. Eat some meat!

● Go Vertical! Autumn edition
16-23 September
Jumps from 15.000'

www.skydiveempuriabrava.com

Tel. (+ 34)
972 45 01 11
17487 Empuriabrava
Spain

AFF – og rett inn i miljøet

ET TILBAKEBLIKK PÅ STORSEKVENSLIREN ER SOM Å HENGE ET SPEIL OVER EN LITEN, MEN EKSTREMT INTENS BIT AV LIVSHISTORIE. OG DET JEG SER ER AT I DISSE TI DAGENE BLE NOEN AV DE MEST MORSOMME, SPENNENDE, SELVER-KJENNENDE, TAKKNEMLIGE OG GANSKE FRYKTINNGYTENDE ØYEBLIKK GJENNOMLEVD, – PÅ EN GANG!

ANNE CHRISTINE
MOBERG **TEKST**

Jeg er en snart 44 år gammel "jente", som siden i fjor høst og etter tre morsomme tandemhopp på DeLand har hatt et stort ønske om å lære fallskjermhoppporten å kjenne, få lære å hoppe selv!

Lande med stort glis fra øre til øre og mestre, om ikke kunsten, så i hvert fall de første grunnleggende taktene i denne fantastiske leken.

Meningen var at jeg skulle være med eldstebrøren min tilbake til Florida, men som storebrødre flest, fant også han på andre ting. Jeg fikk likevel muligheten til å dra til DeLand. Selv om jeg skulle bli hopper gjennom AFF-kurs og ikke delta, kunne jeg få hve meg med på storsekvensen sammen med alle de erfarne formasjonshopperne.

Kanskje var det den særdeles hyggelige "kjempeskult hvis du blir med oss"-mailen fra Lise som gjorde susen. Terskelen for å melde seg på ble så lett å komme over. Men likevel, med o hopp i kofferten var det ganske spennende å møte avreisensøndag på Gardermoen. Mange av de

fremmøtte var jo kompiser eller kjente fra langt tilbake i tid. Jeg kjente ingen fra før.

Ikke til forkleinelse for noen, men ære være at vi har nordnorske gutter i sporten. Fra første øl i baren på flyplassen, (registrerte at det blir noen av dem etter hvert, og ordet "kasse" har nå fått en spesiell klang i øra!) var denne nordnorske gjengen usedvanlig joviale og gode støttespillere for en nykomling som meg. Ikke for det, også en stor takk til tålmodige Tor som jeg delte bil med, han fikk mange spørsmål og måtte lytte til mye rart om de spede erfaringer en nybegynner bare må snakke med noen om!

Målet var å få gjennomført AFF og bli litt kjent med fallskjermhoppere kanskje særlig fra Tønsberg, klubben som er aktuell for meg.

AFF på DeLand er lagt opp slik at det er team med instruktører som gjør ulike deler, eller bytter på. Jeg var veldig fornøyd og synes det fungerte greit. Avhengig av engelskkunnskaper, for meg var det kan hende litt frenetisk leiting etter rette ordvalg, og ikke minst forstå terminologi og viktige uttrykk. Det brukes konsekvent radio under progresjonen. Det er bra, men det var nok noen utfordringer der mht språket innimellom. Alt i alt, kurset var bra lagt opp.

Atmosfæren på leiren var fin. Lett å bli kjent med folk. Fallskjermhoppere er kanskje en gjeng individualister, men jeg opplevde egentlig en fascinerende gruppefølelse, og jeg holdt jo på for meg sjøl med kursingen og landing på elevfeltet osv. Masse tommer opp og oppmuntring underveis. Kunne ikke vært bedre forhold for en AFF elev!

Jeg er fornøyd med egen innsats på den måten at jeg nådde målet om gjennomført AFF og første solo hopp. Det er jeg glad for. Det er nok ikke for seint å begynne å hoppe i min alder, men jeg tror nok at angstnivået er litt høyere enn hos de mye yngre. Merket det på min tyve år yngre amerikanske medelev. Jeg stønnet kanskje noe

over dette med saltoene som skulle terpes på. Han syntes det var mest "kult". Men det gjør ingenting. Så lenge målet er å komme videre sjøl, og håndtere progresjonen i dette, er alderen ikke vesentlig.

Jeg synes det var bra å være i vindtunnelen også. Gøy! Var jo ikke helt høy hatten med en gang, men det var andre som også beskrev at det å bli sett så grundig er utfordring, men også veldig lærerikt. Og Chromy tar alle på alvor, også om man er fersk som meg. God instruktør.

Verste hopp; tja, - man må få ut duk, som Roger sa. Det var vel tredje hoppet. Jeg glemte å trekke, eller var altfor sein. Mye annet å huske på... Godt med instruktører der da. Valgte selv å ta det om igjen, man blir jo irritert på seg sjøl. Og da satt nå i alle fall det!

Perlen av et hopp. Når målet er å ha armer og bein og ikke minst hoftepartiet nogenlunde i ordna posisjoner er det superfølelse når det en

gjennomtenker, planlegger også går sånn. Et av de siste hoppene, saltoen gikk sånn ganske bra, og resten av oppgavene fløt av sted. Vips hadde jeg perfekt landing også. Med de store elevskjermene går jo akkurat det sammenlignet med andre veldig sakte for seg. Men det kan sikkert være vakkert i sakte kino også. Det føltes sånn!

Svarte leiren til forventningene? Absolutt! Det å være helt fersk og over tid få være sammen med så mange erfarne hoppere er en unik mulighet som jeg gjerne vil reklamere for! Dersom det lar seg gjøre å kombinere storseksvens og andre tilsvarende sammenhenger med en liten leir for f.eks folk som vil ta AFF, tror jeg det kan være et godt bidrag til rekrutteringen!

En motivasjon til sporten og god inngangsport til miljøet. Alle husker sine egne begynnerhopp, det gir en merkbar solidaritet overfor dem som står i døra for første gang. Det benytter jeg også anledningen til å takke for!

Boogie i den Dominikanske republikk

GABI MEISFOTO

Etter en særdeles mislykket boogie på Galapagos, Equador, besluttet Exotic Sky Adventures å lage en ny, mer eksklusiv boogie i den Dominikanske republikk. Her så det riktig trivelig ut! Gabi forteller at det var en liten og vakker boogie. 40 hoppere bodde rett over gaten for rullebanen på et femstjerners hotell. Innhopp på stranden til lunsj hver dag, og selvsagt sunsetload inn på stranden. Neste eksotiske event er ikke annonsert enda, så følg med på www.exoticskyadventures.com.

Velkommen til Norges mest effektive hopptelt

Vi hopper fra AN-28
hver dag i hele sommer.

Er du fersk hopper og mangler eget utstyr?
Vi har 7 nye leierigge!

4. og 5. august er det ABC-helg.
Denne helga er det mange instruktører på plass for å
hjelp deg med utsjekkshopp, teori og eksamen til
A eller B sertifikat.

Kom til oss i sommer!
Følg med på www.fallskjerm.no/terminliste

Bill Booth

– Mannen bak geniale løsninger

"THAT WOULD BE \$34,99, PLEASE". HAR AKKURAT VÆRT PÅ WALMART OG KJØPT EN OPPTAKER. ER NÅ PÅ VEI BORT TIL UPT (TIDLIGERE RELATIVE WORKSHOP) FOR Å MØTE BILL BOOTH. HAR HØRT AT MANNEN SNAKKER MYE OG FORT, SÅ JEG TAR INGEN SJANSER OG SATSER PÅ ELEKTRONIKKEN FREMFOR PENN OG PAPIR. SÅ VAR VI KLAR TIL Å TREFFE HAN, FOR Å HØRE NOEN AV HANS FANTASTISKE HISTORIER:

MONICA RØSLER **TEKST**
TOMMY DROMNES OG UKJENT **FOTO**

Mr. Booth, du har påvirket fallskjerm-sporten mye, men hvilken oppfinnelse er du mest stolt av?

Akkurat nå vil jeg si 3-ring systemet, fordi det har gått 25 år og den er stort sett på alle rigger i verden. Så den har vart utrolig lenge. Man skulle tro at noen hadde funnet på noe bedre, jeg har selv prøvd flere ganger. 3-ringsens store fordel er at den ikke har noen små deler. Man er kun avhengig av å strekke hånden seks tommer for å gjennomføre kuttet. Det er ingen små lukkede deler som kan låses eller kile seg.

Det mest interessante ved 3-ringsen er ikke ringene men det myke håndtaket som er en del av den. Alle kuttmåtene tidligere krevde en sikringsmekanisme. På 3-ringsystemet er det kutthåndtaket i seg selv som er sikringen, fordi håndtaket er nesten umulig å løsne ufrivillig. Dette fordi at det er mykt og uten noe som kan hekte seg fast. Eneste måten å løsne det på er en menneskehånd som drar i den. Og nå begynner folk å finne ut at samme type håndtak også er et bra reservehåndtak.

Da jeg startet var det fire "problemer" jeg ønsket å løse.

1. Tandem. Jeg hatet å sende ut folk alene på sitt første hopp, så tandem løste det problemet.
2. Kutt-prosedyren. Én armbevegelse skulle kutte hovedskjermen. Systemet vi hadde krevde seks forskjellige handlinger for å

kutte. Det likte jeg ikke. Det tok for lang tid.

3. Pilot-forsinkelse. Resultatet ble hand-deploy.
4. Jeg lurte alltid på hvorfor man ikke kan bruke den feilfungerende hovedskjermen til å hjelpe reserven ut. Det er nå løst med Skyhook.

Det tok meg 30 år å løse disse problemene. Jeg ser egentlig ikke flere problemer å løse når det gjelder container system. He-he, men det samme sa jeg om Paracommander. "Det vil aldri komme en bedre fallskjerm". På en måte hadde jeg rett fordi vi fløy fallskjerm og ikke flygende vinger, og Paracommander var en fantastisk fallskjerm. I alle fall den peneste hvis du har sett en. I dag hopper vi noe helt annet.

Hvor mange hopp har du?

Jeg har ca seks tusen to hundre hopp. Jeg pleide å hoppe mye men ikke så mye nå lengre. Det første året jeg kom opp med tandem gjorde jeg femti tandemhopp på en dag. Jeg ville være den første til fem hundre tandemhopp, og jeg oppdaget at en annen kar begynte å nærme seg. Så jeg tok med ei jente, fjernet droug'en fra tre-fire tandemrigger og tok "hop and pop" fra 3000 fot. Jenta styrte på det ene hoppet og jeg på det neste, osv. Dette på grunn av trykket på styrelinene var så høyt den gangen. Vi lot styrelinene være urørt ned til 500 fot og styrte bare med kroppene våre, ha-ha-ha. Femti tandemhopp på en

dag. Tror jeg fremdeles har den rekorden. Det er nok mulig å gjøre hundre på en dag, men for meg så holdt det med femti, jeg var utslitt.

Fortell om ditt først hopp og hva slags utstyr du hadde.

Jeg var 18 år. Gikk på universitetet i Florida og drev med dykking. En dag jeg kjørte for å dykke, landet det en fallskjermhopper på veien rett foran meg. Jeg traff han nesten med bilen min, plukket han opp og kjørte han tilbake til flyplassen. To timer senere gjorde jeg mitt første hopp. Det var med en

28 fots rundskjerm med noen hull i. Husker at det var mye duct-tape på den. Magereserve uten pilot. Vi ble fortalt at vi bare skulle dra i reserven og riste den som et laken. Landingsfeltet var et jorde hvor kyr beitet. Piten var en stor oransje og hvit fallskjerm. De la den ut på morgenen, men så kom alle kyrne og stod på den, så målet vårt var egentlig en sirkel av kyr. Jeg traff bakken så hardt at jeg besvimte. Det første jeg så da jeg våknet var hoppmesteren min som dro fallskjermen ut av munnen på ei ku. Hahaha. Det var veldig rart. Men av en

eller annen grunn gjorde jeg et hopp til. Klarte ikke å gå dagen etter på grunn av de harde landingene. Det var bare militært overskuddsutstyr. Det eneste vi hadde. Og en annen ting; det var ingen jenter som hoppet fordi utstyret veide mer enn dagens tandemrigger. Faktisk så begynte damene med "vi vil ha røde rigger, vi vil ha rosa rigger". På den tiden var det kun to valg. Olivengrønn, eller du kunne putte den i badekaret og farge den svart. På grunn av de harde landingene var det få som hadde mange hopp. Gutta med to hundre hopp, som ikke kunne gå skikkelig etter harde landinger, ble sett på som "sky gods". To hundre hopp var seriøst, ingen hadde tusen. Men så kom Paracommander og man kunne stå i landingene. Aahhh, det var så deilig. Så digg! Uansett. Det var slik jeg startet i 1965. Utstyret var det samme som Leslie Irvin brukte i 1919 i det første fritt fall hoppet. Akkurat det samme utstyret. Så jeg kom inn på riktig tid til å endre på utstyret.

Riggen på den tiden var at man tok en front montert reserve og plasserte den her (Bill peker bak på ryggen). En rigg hadde faktisk glidelås så det var en enkel måte å ta den av og på. Fordi hvis du ville gjøre presisjonslanding var det bra å ha reserven på ryggen, mens i stil trengte vi den frontmontert. Så det jeg gjorde var å lage en rigg hvor dette var integrert. Reservecontaineren var lagd for å være på ryggen. Dette var også første rigg som var laget for hand deploy. Fordi jeg var lei av å dra i ripcord'en og ha pilotforsinkelse, tok jeg piloten og dro ut fjæra, puttet den i bukselomma og det virket. Jeg likte det veldig godt, men det slo ikke an før etter et års tid.

Fortell oss om ditt hopp på Nordpolen!

Ja, der har du en god historie. Jeg var i

Russland i 1990, dro over for å selge inn tandemrigger til det russiske forsvaret. Så jeg sa til noen generaler at "du kan bruke denne og ta med en lege til et øde område". Jeg hadde nettopp landet i tandem med ei lita russiske jente. Den ene generalen sa; "systemet virker bra på en varm sommerdag med ei søt jente, men kan du ta med meg til et øde område?". Jeg svarte "jeg kan ta deg med helt til Nordpolen". He-he.

Det viste seg at denne generalen var sjef for arktisk redning, men hadde selv aldri vært på Nordpolen. Han hadde flydd over mange ganger, men aldri hoppet. Seks måneder senere fikk jeg et brev hvor det sto: "Kamerat Booth – du må komme til Moskva, vi skal hoppe på Nordpolen". Så vi satte i stand hele opplegget, skapte et scenario hvor et fly hadde "nødlandet" på Nordpolen og vi måtte få inn leger. Vi hadde med tre førstegangshoppere som skulle late som de var leger. Generalen hadde satt i gang litt av et opplegg. Vi hadde ni fly og hundre og to mennesker i operasjonen. Da fuelstasjonene med redningshelikoptre var opprettet, fikk vi klarsignal på sambandet til å fly opp for å hoppe. Det var så utrolig morsomt og enkelt, at jeg tenkte "hmm, dette er det nok mange andre som har lyst å gjøre". Så jeg dro tilbake fem ganger til, og tok med meg ca åtte hundre hoppere til Nordpolen. Sist gang jeg var der, var på min datters 12-års dag. Vi hoppet tandem, bygde en iglo og ble der en uke.

Wow.

Ja, hun har aldri klagd på noe siden.

Hvilken høyde hoppet dere fra?

Vi hoppet vanligvis fra 10.000 fot, i minus 51c. Det var veldig kaldt. Men det føler du ikke, man er så full av adrenalin at du lander svett.

Nordpolen er det flotteste stedet på jord, fordi det er drivis er det alltid forskjellig. Mens du er der lager du spor etter deg, men neste år er det helt nytt. Så du er nødt til å finne det hver gang. Første gang jeg dro dit var året da russernes GPS system ble satt i drift, så vår ekspedisjon var den første ekspedisjonen som kunne bevise at vi virkelig hadde vært der pga GPS.

Hva er ditt favoritt hoppfelt?

Det må jo bare bli DeLand. Jeg og to venner startet det som er Skydive DeLand i dag. Det var forresten et hoppfelt der tidligere. Da jeg gikk på college hoppet vi på DeLand. Jeg hadde akkurat startet opp nytt firma, med fire ansatte, hjemme i garasjen i Miami. Hver helg kjørte vi opp til DeLand for så å kjøre tilbake igjen. Så en dag jeg kom på jobb var stedet tørt og en lapp hang igjen hvor det stod "Vi har flyttet til DeLand, kom hvis du vil."

Så her er jeg. Ha-ha-ha. Det var ikke mitt valg, men mine fire ansatte som var lei av å kjøre hver helg.

Hva er ditt beste fallskjermminne?

Nordpolen selvfølgelig. For et hopp og for et sted. Det er som å hoppe inn i en annen verden, det ligner ikke denne verden. Himmelen er lilla, ikke blå. Lav luft fuktighet og ikke noe støv, lufta er ren og tykk. Det tilsvarer å være på 5-6.000 fot under havnivå. Så selv små skjemer føles som store skjemer.

Hva med nest beste fallskjermminne?

Anthuana. På toppen av et fjell ved ekvator. 4.000 fot høyt. Vi hoppet tandem og landet på toppen av fjellet. Gikk ned for å utforske grottene, vi så etter rester fra dinosaurene og ble litt nervøse da en kjempeflaggermus

kom flygende mot oss. Vi trodde ett øyeblikk "Shit, de flygende dinosaurer er her enda". He-he.

Det var en fin ekspedisjon. Det er mine to favoritt hopp.

Hoppet du fra fjellet?

Vi skulle til å gjøre det men ble arrestert av væpnede vakter. Vi ble puttet i håndjern, lenket fast til et tre og truet med pistoler. Tror vi hadde glemt å betale litt penger under bordet til den lokale ordføreren. Det var moro.

Et annet godt hopp minne er da jeg tok med min datter Katie i tandem. Da vi landet tenkte jeg "det er akkurat derfor jeg har utviklet tandem, kun for å gjøre dette hoppet".

Lufta er omtrent lik overalt, men det er omstendighetene og utsikten som gjør et hopp minneverdig. Jeg var med på noen

tidlig storformasjoner men bare opp til ca hundre personer. Så størrelsen på hoppet er det som gjør det minneverdig, mens disse andre hoppene baserer seg på "mann mot natur". Fallskjem er én måte å få en unik opplevelse.

Hva synes du om jaget etter å gå ned i skjermstørrelse?

Forferdelig. Jeg kan skjønne det når man er 18 år, men står det for halvparten av dødsulykkene. Jeg kan huske hele min karriere at jeg var lettet da fallskjermen åpnet. Da var "turen over". Men nå er det en helt annen sport. Jeg var en av de første til å hoppe firkant skjerm, det var moro. Jeg tittet i en gammel loggbok og så at jeg hadde tre hundre hopp med kun tre sekunders fritt fall fordi vi ikke hadde slider. For meg var det verdt det bare for å få følelsen av å fly fallskjermen. Dette var i 1972.

Jeg hopper en 190 skjerm. Det er raskt nok for meg. Husk at jeg har hoppet så mange tandemskjerner, så denne 190 skjermen er som en rakett for meg. Og jeg vil ha mer fallskjem enn jeg trenger, slik at hvis jeg for eksempel ryker en line så ikke behøver å gå på reserven. Nå har folk mindre enn de trenger. Det er ikke de små skjermene som er problemet, men at mange har ikke disiplinen og kunnskapen til å lande dem.

Hvordan tror du fallskjermporten ser ut om ti år?

Vel, man kan ikke forutse det. Jeg prøvde da jeg sa at Paracommander var den beste fallskjermen noensinne. He-he. Det jeg håper ikke vil skje, er at folk prøver å lande en wingsuit, for da trenger vi ikke fallskjem lenger. Ha-ha-ha...

Jeg tror ikke vi vil se så stor forskjell fra det vi har i dag. Vi kan kanskje få samme størrelse fallskjem til å pakke mindre. Noe som PD allerede prøver på med annet stoff. Det er vel ikke behov for så veldig mye mindre skjerm.

Jeg ser ikke så store endringer, jeg håper bare at sporten overlever. Siden 11. september har USPA hatt en nedgang på 3.000 medlemmer. De har i alle år økt, men det snudde da.

Fallskjermporten vokser ikke til tross for at det er veldig mange som tar et tandemhopp. Så utfordringen for hoppfeltene vil være å få de til å selge inn et tandemhopp nummer to. Et hoppfelt i Chicago gjorde nettopp dette, og det førte til at en stor prosentandel fullførte AFF utdanning.

Hva er ditt råd for nybegynnere?

Ikke gå ned i skjermstørrelse for raskt.

Finn ut hva du vil ha og ikke føl deg tvunget til å gå ned i størrelse. Gå for sikkerhet, ikke utseendet på riggen. Ikke gå for fort frem. Tenk på hva som kan gå galt. Tren på nødprosedyre om og om igjen. Så hvis du får bruk for den så handler du på refleks.

Gjør det vi pleide å gjøre. Gå i baren og drikk øl med andre hoppere. Det er slik du lærer å hoppe fallskjem. Ha--ha-ha.

Har du en siste historie å fortelle?

Ja, her har du en god historie som skremte meg. He-he. Min første hoppmester/instruktør oppsøkte meg 30 år etter. Han spør om jeg husket han. "Oh yeah, jeg husker deg". Han sa at han nettopp hadde tittet igjennom sin gamle loggbok og så navnet mitt og fant ut at han skulle ta kontakt igjen. Jeg ble overrasket over at han fortsatt hadde loggboken og spurte om jeg kunne få ta en titt i den. Da ble jeg skikkelig redd. Det viste seg at han hadde fem hopp da han trente meg. Ha-ha-ha. Ja, han hadde akkurat blitt ferdig med sitt femte linehopp før han underviste meg. Og han var den mest erfarne hopperen på feltet. Så jeg ble redd 30 år etter hoppet, ha-ha.

Avslutningsvis vil jeg si at man møter de flotteste mennesker i dette miljøet. Mangfoldet er stort. Antall tullinger jeg har møtt i sporten kan jeg telle på en hånd. Dere nordmenn er en god gjeng.

Phuu, som den mannen snakker. Vi har vært der i en time. Mannen snakker slik bare en stolt amerikaner kan gjøre, men han har mye å være stolt av.

Skysisters

PERFEKT AUSTRALSK HØSTVÆR MED BOMULLSKYER SOM FIKK SELV DE MED HØYDESKREKK TIL Å ØNSKE DE KUNNE FLY. TRE STYKK FULLTANKEDE CESSNA CARAVANER. DAGLIG YOGATIME DER STIVE OG TRØTTE HOPPERE GJORDE SITT BESTE FOR Å VRI KROPPEN I ØSTLIGE RETNINGER. GRATIS FERSKPRESSET FRUKT- OG GRØNNSAKSJUICE HVER MORGEN. GRATIS OST OG VIN HVER KVELD. COACHER I ALLE DISIPLINER. MENN UTKLEDD SOM KVINNER. SKYSISTERS SYMPOSIUM 2 HADDE DET MESTE.

GREG COXFoto

LINN MIKKELBORG
OG FRØYDIS BREKKEN ELVIK **TEKST**

L: Denne boogien kommer det til å ta lengre enn gjennomsnittet å restitueres fra, eller hva sier du Frøydis? For en uke! Skysisters må vel sies å være en braksuksess?

F: Helt enig Linn. Jenteboogie er egentlig ganske OK. Jeg må innrømme at jeg var litt skeptisk i starten, men man ser plutselig hvor mange bra jenter som finnes der ute. De krøp liksom frem fra krokene og samlet seg på Skydive Ramblers en ukes tid.

L: Det gjør jo ikke noe å ha Amy Chemelecki, Melissa Nelson og Wendy Smith, i tillegg til omtrent alle jenter i Australia som har noe fall-skjermkunnskap å bidra med, på samme sted.

F: Når man også har tre Caravaner, helikopter,

Tiger Moth, seminarer om alt fra VRW til skjønnhetspleie, landingsvideoer og ikke minst dagens video akkompagnert av ost og vin, er grunnlaget for en fet boogie solid lagt. Våre mannlige 'slaves to the sisters' gjorde virkelig uka komfortabel med spontan massasje, gratis pakkejobber og henting av ting på kommando. De kledde seg også helt frivillig ut som jenter en av kveldene, med sminke utført av boogiens egen skjønnhetspleier Suzanne Dixon.

L: Mmmm, jeg savner slaven!

F: Jeg óg! I tillegg til all luksusen var det virkelig høy kvalitet på hoppingen. Hvor mange rekorder ble det til slutt?

L: En verdensrekord i female Wingsuit-flocking, som jeg var med på, og en Australsk rekord i female CRW. Åtte jenter i wingsuit-formasjon og fem jenter i CRW-stack

F: Gratulerer så mye Linn, fett med en norsk jente i rekordboka. Det foregikk en del wingsuitflyging i løpet av uka så vidt jeg så?

L: Ja, mange prøvde for første gang. Elaine og Greg Cox som hadde regien, gjorde en flocking fantastisk jobb. Faktisk var gjennomsnittsnivået på rekordhoppet bare ca 40 wingsuithopp. Hun med færrest hadde fire.

F: Det var visst omtrent det samme med CRW rekorden. Progresjonen i løpet av uka var i det hele tatt sinnsykt bra i alle disiplinene.

L: Ja, i alle syv. Morsomt å se så mange prøve så mye nytt. Du fikk hoppa en del du og, ikke sant? Kanskje med unntak av dagen derpå bursdagen din...Yoga og alkohol er visst ikke en helt heldig kombinasjon, har du noe å si i den sammenheng, Frøydis?

F: Bare det at man ikke alltid er så myk som man

kanskje kan tro... Hoppmessig holdt jeg meg til freefly. Fikk gjort en del coachinghopp med Amy og Melissa og tilbrakte resten av tiden med små grupper. Ble jo ganske fascinert av å se VRW-videoene fra tunnelen og fjorårets US nationals. Gleder meg til å se mer og etterhvert delta i tiden fremover! Hva var ditt feteste hopp?

L: Hvert eneste ett! Gjorde ikke ett hopp hvor jeg ikke lærte noe nytt og hadde det gøy. Dundra til i begynnelsen med masse wingsuit-hopp, er fullstendig hekta og verdensrekorden var jo en stor opptur. Viet siste delen av uka til freefly-coaching og ett canopy handling hopp, som kanskje var det hoppet der jeg lærte mest! Hva med deg?

F: Helt enig, gjorde masse kvalitetshopp og landa med et stort smil hver eneste gang! Null

STEVE FITCHETT, WWW.FITCHIMAGES.COMFoto

vind hele uka gjorde jo også landingene utrolig morsomme for de fleste. Kanskje med unntak av elevene...

L: Ja, hva synes du egentlig om de tre AFF-jentene?

F: For noen flotte jenter! Perfekt å ta AFF kurset i løpet av Skysisters. Starte dag en for så å hoppe en åtterformasjon på dag åtte! Respekt!

L: Bortsett fra Leonie som brakk tibula på nivå åtte da...

F: Hun gikk jo allikevel opp og gjorde lavtrekkshoppet på nivå ni. Bruddet fant hun nemlig først ut om dagen etter.

L: Hardeste dama jeg har møtt. What a legend!

F: Helt OK samboer du har forresten. Hans stealth-mission i helikopteret mandag kveld var fantastisk!

L: Ja, ikke hver dag en opplever å få overlevert en langstilket, rød rose av en råkjekk helikopterpilot. Pete er en sann offiser og en gentleman. Han kommer til å slippe unna mye pes en stund fremover nå!

F: Og så var det Frock-up-kvelden da! Alle gutta kledde seg ut som jenter på fredagen. En av dem, tidligere national mester i freefly med laget Supernatural, gikk da også så langt som å vokse beina. De fleste var enige om at han var den desidert mest gjennomførte av dem alle. Det så kanskje ut som om han likte det litt for godt.

L: Ja, jeg hørte at gutta til og med gikk på do i flokk og bekymret seg for brukne negler, snakk om å ofre seg for saken.

F: Hoppet du intenst hele uka, eller?

L: Ikke hver dag. Enkelte ettermiddager var det mer fristende å chillen ved bassenget. Dingle føttene i vannet og høre Herman da German spille gitar og synge mens man drakk de fantastiske margaritaene og fruktpunsjene Junior serverte.

F: Ja, slavene gjorde en fantastisk jobb. Kjærester, ektemenn og en gjeng single mannfolk som mer enn gjerne ofret en uke for at vi jenter skulle få maksimalt utbytte av boogien vår.

L: Og så fikk vi jo gleden av å se dem alle i dress til slutt. Skysisters Ball var utrolig bra gjennomført.

F: Det var en meget passende avslutning på en super boogie. Etter en uke i hoppdress, minimal

sminke og håret fullt av fartsknuter, var det endelig klart for ball. Vanvittig morsomt å se alle skysisters og -brothers stivpyntet. Kjempegod stemning, ompa-orkester og god mat og drikke gjorde kvelden til en fullkommen suksess. Skal ikke snakke så mye om hvordan vi så ut utover i de små timer, men håret stod i hvert fall til alle kanter igjen. Noen av oss ble observert i lasterommet på bussen som kjørte tilbake til hoppfeltet, i kjoler, dress og slips. Bussjåføren var ikke veldig imponert.

L: To år til neste Skysisters! Men i april neste år arrangeres Funny Farm igjen. Jeg kommer. Kommer du eller, Frøydys?

F: Det håper jeg inderlig jeg får til. Funny Farm er en av mine favorittboogier, ni dager i australsk ingensmannsland med masse flinke coaches, Skyvan og fester av en annen verden går det nesten ikke an å gå glipp av.

L: Lurer på om flere nordmenn kommer til å ta turen? Håper det, for et ryktet vil ha det til at det kanskje blir den siste – farmen skal selges! Hvem vet...

Slave to the sisters:

Tom Clark.

FOTO: LINN

MIKKELBORG

Samle beina, jente!

– En jomfru på FS- basic i DeLand

CHRISTINA WIIG **TEKST**

Single white female som etter et halvt års intens jobbing i Pakistan (strengt muslimsk land med fokus på bønnetid og leggetid, ref. Annikkens artikkel i Fritt Fall nr 4/06) dro rett til FS-Basic på DeLand i Florida (lekestat i USA med stippe-buler, drive-trough liquor stores og viktigst av alt – et av verdens beste hoppfelt) resulterer i kultursjokk. Et fantastisk kultursjokk!

Banan med kyllingvinger

Jeg har siden jeg hadde mitt første hull i himmelen hørt skrekkehistorier om FS basicen: obligatorisk jogging i morgengry og seriøs hopping fra første til siste løft (de verste skrekkehistoriene får du fra freeflyerne). Det viste seg at det med få

unntak var null stress å stå opp før solen for å hoppe fallskjerm med en kjempelinke gjeng og kjempeflinke instruktører og videomenn.

Under basicen lærte jeg fort at det ikke lønnet seg å fly som en banan med kyllingvinger, men at man får til mye mer med "Hodet opp! beina samlet! press i hofta! stolt som en hane! Svinge med beina!" Som om jeg klarer å ha mer enn en tanke i hode om gangen i fritt fall...

Humble i glass

Fritt fall, klabb & babb i exit og separasjon er ingen unskyldning for dårlig flyging i vindtunnell, men det var ikke så lett som det så ut til for en nybegynner. Som vindtunnel-jomfruer følte vi oss som sprettballer der vi spratt mellom plexiglasset og gulvnettingen. En nordlansk deltaker fikk sagt dett: "Æ har betalt for vindtunnel – da ska æ faen mæ bruke heile!"

Da jeg knakk koden for tunnelflyging (slappe av og slutte og tenke) reduserte jeg Skyventure's utgifter til vinduspuss betraktelig.

Aprilsnarr

Twin Otter kapteinens april-spøk "Plane is

crashing!

Evacuate!" resulterte i at de to tyskerne i flyet som ikke hadde skjont tegninga tumlet ut

av døra i 5.000 fot med påfølgende utelanding, mens hjelmer og protrack hadde sikker kurs ned i skogen. Usikker på om de to tyskerne som mistet hjelmen og protrack hadde det like gøy som oss.

Fra rolig kveld til legendarisk pool party Selvfølgelig var det ikke bare jogging og hopping som stod i sentrum av en basic med 50 gale nordmenn, spanjoler, islendinger, hollendere og en svenske. En tilsynelatende uskyldig tirsdag med et par drinker hos Team (Vidar) Antonsen ble plutselig forvandlet til et kjempe swingers-party. Samtlige 60 pluss gjester, inkludert naboene som kom forbi for å sjekke ståheien, ble mer eller mindre ufrivillig kastet i bassenget med klærne på. Bassenget var varmt og ølen ble etterhvert servert fra en flytende bar, så i kjent fallskjermhopperstil forble festen i bassenget til svikene forlot kalaset en etten og tasset dryppende hjem i soloppgang.

Bratt læringskurve

Jeg tror FS-amatører som meg selv og de mer erfarne magehopperne fra inn- og utland følte vi lærte kjempemye takket være dyktige instruktører og lattermilde videomenn. Ettersom skyer i USA er farlige kan man sole seg i værholding.

Luksus for en Bergenser.

To uker med Arcteryx og Co i DeLand har lært meg sette enda mer pris på denne idretten for følgende og hundre andre grunner:

1. I hvor mange idretter kan utøvere fra alle aldre og bakgrunner leke sammen i 200 km/t?
2. Hvor mange idretter kan du som nybegynner bli coachet av verdens beste innen disiplinen for så å drikke deg kanon med dem etterpå?
3. I hvor mange sportsgrener blir alt du gjør rett/galt/ikke har gjort i det hele tatt feiret eller straffet med at du må kjøpe en kasse øl til kompisene dine for så å feste som om det var dommedag i morgen?

FS-Basicen 2007 har gått på skinner og det ligger helt klart mye erfaring og organisering bak. Tusen takk til arrangørene. Hjelmen av for Ole Petter, Ditta, Derek, Mikjel, Tore, Ledig-C Cathrine, Sex-appeal-Paul, Monica, Jens, Trond, Jan, Manolo, Bego, Tim. Videomenn: Punchdrunk-Janne, Moone-'Syvern', Bronco-Børre, Lars Erik 'Soft tail' Siversten, Paparazzi-Noi, Søta bror-Martin, Casanova-André, Reservekongen-Morten, Skydive DeLand.

LARS ERIK B SYVERTSEN **FOTO**

LARS ERIK B SYVERTSENFoto

JAN CARMAKFoto

HANNA MÆKKIFoto

CHRISTINA WIIGFoto

Freefly Basic

HANS RASMUS BREISTEINFoto

Kom över till Gryttjöm!

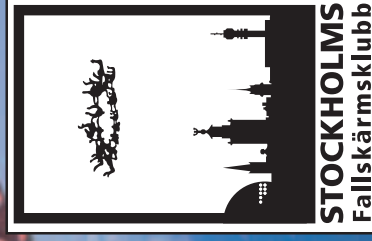
Varför..?

11 - 15 juni Swoop & Canopy Camp
2 - 6 juli Friflygarläger
9 - 10 juli Kalottflygarkurs
29 juli - 3 aug Big Way Camp
10 - 12 aug World Cup Speed
11 - 12 aug Kalottflygarkurs
25 - 26 aug GRYTSTOCK

www.skydive.se

Static Line 6 695 SEK

AFF-kurs: 7 900 SEK (9 700 SEK efter 30 juni)

TSR BLE ARRANGERT PÅ SKYDIVE SPACELAND
SOM LIGGER VED TETTSTEDEN ROSHARON SØR
AV HOUSTON, TX. FORRIGE TSR BLE SATT PÅ
SKYDIVE DALLAS I 2003. EN 125-MANNS. DET
MÅTTE NORDMENN TIL FOR Å GJØRE SUKSESS.

Største formasjon gjort i Texas

Texas State Record 2007

JAKOB MOTEST
PERRY PERKINSFOTO

Hopping var fra torsdag til søndag, planlagt med 18 hopp fra 18.000 fot hvor vi pustet O₂ fra 12.000 og opp. Flyparken besto av en Casa og seks Twin Ottere. Formasjonen var planlagt på forhånd og tilgjengelig på nettet. Dette gjorde at organiseringen gikk meget kjapt, folk hadde forståelse for hvor de skulle og var forbredt.

Første dag var planlagt som oppvarming, riktig nok med alle 150 fra første hopp. Det gjaldt å få et

inntrykk av exit, dive og innflyving til formasjonen – og ikke minst hastighetsjustering. Vi gjorde fire hopp hvor utviklingen var positiv. Målet var 150-manns komplett innen fredag, men slik gikk det ikke. Det ble fem hopp fredag, hvor to var meget nær, men ikke komplett.

Lørdag ville vi visst også ha inn et andre poeng (second goal), noe som forvirra mer enn det gagnet. Det endte med "horror show" i midten, hvor flere lekte i forskjellige plan. Jeg tror faktisk det tok litt av stresset også. Vi fikk en forståelse for hvordan dette funka. Neste hopp ble planlagt

med kun focus på et poeng, hopp nummer 11 (forrige rekord satt også på hopp nummer 11). Det hjalp, 150-manns'n satt! Texas has a new big way record, congratulations!

Vi gjorde tre hopp til lørdagen, enda en komplett 150 og to hvor key'n til andre poenget gikk før alle var på. Siste hoppet ble gjort fra 21.000. Det gav to minutter fritt fall! Utrolig hvor mye lenger tid det tok opp med flyene de siste 3.000 føttene, og hvor kaldt det var. Faktisk frostrøyk i Texas!

Planen for søndag var tre hopp fra 21-tusen,

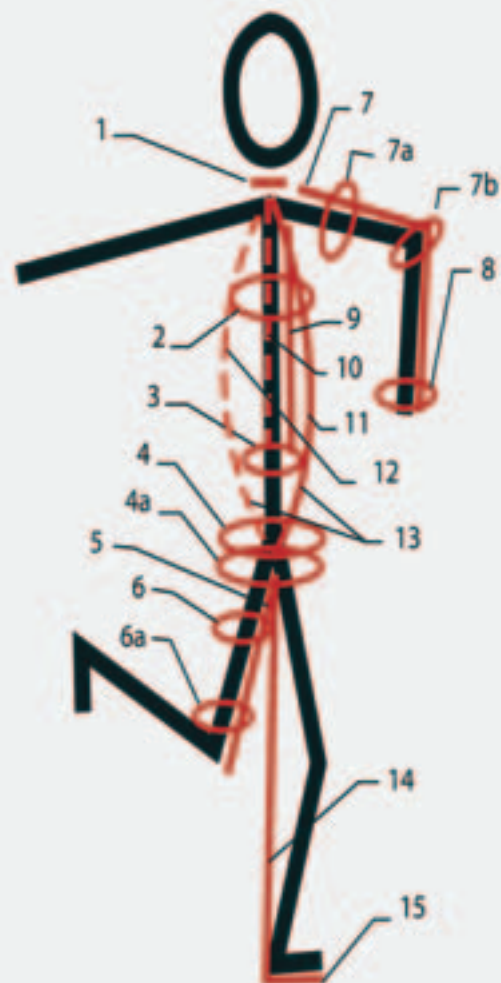
men det gikk ikke slik. Skyer i 2-3.000 fot gjorde en effektiv stopper for den moroa. Plaster på såret var at vi fikk igjen \$80. Hva skal en skydiver med 80 teite dollar når alternativet var tre hopp fra 21.000 fot? Slik er livet...

Deltakerene var fra 40 US states, 13 forskjellige land hvorav tre av oss fra Norge (Øyving Godager, Vidar Antonsen og undertegnede). For mer info sjekk ut www.skydivespaceland.com og www.texasstaterecord.com... More to come, og hopping i Texas er GØY!

SD COLLECTION

MÅLESKJEMA HOPPDRESS

1	skulder ↔ skulder	cm
2	rundt bryst	cm
3	rundt midje	cm
4	rundt hofte	cm
4a	rundt hofte (jente)	cm
5	skritt ↔ midt på kne	cm
6	rundt tykkåret	cm
6a	rett over kne	cm
7	skulder ↔ håndledd	cm
7a	biceps	cm
7b	albue	cm
8	håndledd	cm
9	armhule ↔ midje	cm
10	nakke ↔ midje	cm
11	skritt ↔ hals	cm
12	skritt ↔ nakke	cm
13	hals ↔ skritt ↔ nakke	cm
14	skritt ↔ gulv	cm
15	skotupp ↔ hæl	cm
16	høyde	cm
17	vekt	kg
18	gutt/jente	
19	bestillingsdato	

farger nylonstoff: hvit, lys grå, gul, orange, rød, blåturkis, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongebå, marine, svart.

farger bomull: hvit, gul, grønturkis, rød, magenta (sterk rosa), burgunder, lys lilla, lys kongebå, marine, svart

farger spandex: hvit, lys grå, mørk grå, gul, sennep, rød, burgunder, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongebå, marine, svart

Når du tar målene bør du ha på deg det du vanligvis har under hoppdressen på sommeren. Husk at dressen blir lik de målene du oppgir - ferdig sydd.

SKYDESIGN COLLECTION • LUNDEVEIEN 20 • 2435 BRASKEREIDFOSS
 MOB: 90 78 73 70 • TLF/FAX: 62 42 33 10
 URL: WWW.SDCOLLECTION.NO • E-POST: BESTILL@SDCOLLECTION.NO

JEG BESTILLER HERVED:

HOPPDRESS PRIS

☐ slick suit	
☐ nylonfront	2.050,-
☐ bomullsfront	2.050,-
☐ bomulldress	2.170,-
☐ lett type boogieutgave	2.170,-
☐ kameradress	
☐ big wing	2.150,-
☐ small wing	2.030,-
☐ freestyle dress	2.210,-
☐ blyvest (3 kg. m/ekstra lommer)	720,-
☐ varmetight (polartech powerstretch)	720,-

EKSTRAUTSTYR

☐ forsterket kne	95,-
☐ polstret kne (med varmestoff)	160,-
☐ lag grep (ben grep)	205,-
☐ dobbel armgrep	110,-
☐ booties (standard)	440,-
☐ stringbooties (standard)	560,-
☐ stringbooties (med regulering)	670,-

	PRIS
☐ pynte- og forsterkningsbånd	135,-
☐ slider holder	60,-
☐ dobbel nylonfront (lyse farger)	280,-
☐ løs varmhals "smekke"	265,-

FARGER

- front: _____
- ben: _____
- rumpe: _____
- spandex sider: _____
- spandex rygg: _____
- spandex skritt: _____
- arm ytters: _____ ☐ bomull ☐ spandex
- forsterkningsbånd: _____
- grep/vinge: _____

Prisene er inklusive moms.

- ☐ Jeg ønsker å betale i oppkrav (+ porto) ☐ Jeg ønsker å betale med kredittkort (+ porto)

- ☐ VISA kortnummer: _____ Utløpsdato: _____
- ☐ Euro/Mastercard kortnummer: _____ Utløpsdato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ Poststedsted: _____

Telefon: _____ Mobil: _____

MAIL BESTILLING TIL:

bestill@sdcollection.no

Vindtunnelfcamp med Norgies

ETTER TRE TURER I HENHOLDSVIS NOVEMBER, MARS OG MAI, ER DET VEL PÅ TIDE Å DELE LITT PÅ ERFARINGENE. I LØPET AV DISSE TRE HELGENE I BEDFORD HAR JEG GÅTT FRA Å IKKE KUNNE LIGGE STILLE I LUFTA, TIL Å KUNNE GJENNOMFØRE BLOKKER SOM STARDIAN-STARDIAN OG ZIGZAG-MARQUIS VERTIKALT PÅ EN HELT AKSEPTABEL MÅTE.

KJETIL NORDIN **TEKST**

I november var Lise eneste Norgie som var med. Torstein og Carl-Erik måtte mede avbud på kort varsel, men Lise ordnet opp og skaffet John McIver og Steve Hamilton fra det gamle engelske landslaget Sebastian XL som reserver. Denne første turen gikk for min del med på å lære seg basics. Opp, ned, fram, tilbake, sideslides og svinger. Etter hvert gikk jeg over til enkle vertikale bevegelser, og superpositioning. Helt på slutten fikk jeg fly firer med John, Steve og Lise. For meg var det omtrent som et ville vært for broderen å spille fotball med Manchester United; helt rått. Lin, ei venninne av lise som aldri har hoppet fallskjerm fikk også fly med dem. Det var også helt rått å se utviklingen hos ei som aldri hadde flydd

før. Turen hadde ikke vært det samme sosialt heller uten Lin.

I løpet av den første helga hintet jeg litt til Lise om at jeg hadde lyst til å begynne å hoppe i konkurranser. Det fantes jo en mulighet for at hun skulle ha et intermediatlag, og hvis så var ville jeg veldig gjerne ha en plass. Lise skulle ikke ha noe lag, men hun ordnet meg sisteplassen på Torstein Valens lag. Da jeg hørte at han og Tail Sissel Finnseth skulle være med på neste camp i mars hadde jeg ikke noe valg. Åtte dager senere hadde jeg første arbeidsdag på Ica. Lånekassa har liksom ikke tatt med i beregningen at folk har behov for vindtunnel.

Progresjon

Tre måneder, fem skoleinnleveringer og 48 Ica-dager senere dro jeg på ny tur. På Torp møtte jeg Carl-Erik, Ellen, Kristine, Ruben og Jannicke. Jeg skal ikke nevne navn, men to av dem hadde mye overvekt i form av iskaffe, og en person hadde pass som var gått ut for et par år siden. Vel framme i tunnelen fikk jeg en skikkelig a-ha-opplevelse. Jeg trodde kanskje at nå var det en stund siden sist, og at jeg måtte litt tilbake i progresjonen, men i stedet hadde det motsatte skjedd. Jeg hadde mye mer kontroll nå enn ved siste flygning i november. Jeg tipper det var på grunn av to ting. For det første var jeg ikke så sliten nå som ved slutten av den forrige helga, men det viktigste var nok å få fordøyd alt det jeg lærte første gangen. Det er helt utrolig

hvor mye man kan lære av å se på video og forestille seg det man har gjort og hørt. Det ble mye 1-1 flyging på denne campen også, men mot slutten fløy laget litt firer, med Carl-Erik som stand-in for outside center Tim Nansen.

Selv om Carl-Erik ikke er så aller verst å ha med seg på laget, ville vi jo ha en ordentlig lagsamling, og selv om det var litt spekulasjoner rundt fridager til to piloter og en lege, klarte vi det i mai. Firer er ufattelig gøy, og i løpet av campen fikk vi gått gjennom alle blokkene og randomene i intermediate-poolen. Noen med bedre hell enn andre. Uansett var det veldig lærerikt, og vi gleder oss veldig til NM på hjemmebane i Tønsberg. Vi klarte endelig å bli enige om lagnavn også, og det ble "Engleflask". Tim fikk også steppe inn på laget til Trine og Ann-Kristin da Torbjørn plutselig måtte melde avbud. Solidarisk som han er til sitt eget lag, klarte han å slå neseblod på Trine, gjennom en helhjelm! Det var faktisk mange lag med på denne siste turen. Erling, Simen og Ellen hadde et lag. Fortitudo, som trener mot kvinne-VM var med. Chili, et svensk jentelag, og Norgies var for en gangs skyld fulltallige.

Fasiliteter

Jeg må jo skrive litt om det som skjer rundt selve flygingen også, men jeg skal prøve å unngå å repetere andre som har skrevet om tunnelen før. Selve bodyflightanlegget har, foruten tunnelen, veldig gode sacco-sekker, gode muligheter

for videodebrief, en skikkelig trivelig staff, en helt grei kafeteria og en utrolig stille håndtørkemaskin på do. Jeg satte kasse i tunnelen på lørdagskvelden nå sist, pga. første reserve. Torstein mente at det hadde vært genialt å sette kassen inni selve tunnelen, slik at folk måtte fly inn og hente en, men det fikk vi ikke lov til.

Hotellet vi bor på heter Queens head Hotell, og er et koselig lite brunt hotell som lukter litt som England, og litt som USA (sitat Gudrun Rokne). Det har ca. 14 rom, lav takhøyde i baren, og veldig gode senger. De ansatte er vanvittig stilige og sosiale, og man må være forberedt på at de plutselig vipper ut tennene sine, eller tegner bart på deg fordi de synes du ligner på Borat. Russel er dessuten utrolig god til å forstå Lise når hun snakker norsk. "She's talking about how much she loves me, she wants me, yes". Maten på hotellet er bra, og etter hvert har til og med jeg med mitt superstramme budsjett innsett at det er verdt å ta seg en ordentlig matbit etter en lang dag i tunnelen. Dessuten er det skikkelig sosialt og trivelig.

Alt i alt er jeg storfornøyd med å ha fått lov til å være med Lise og resten av Norgies til Bedford tre ganger til nå. Er du i tvil om du vil melde deg på en av høstens turer, sier du? Hva lærte du som elev? Er man i tvil, så er man ikke i tvil! Dra! Norgies arrangerer nye turer i september, oktober og november. Sleng deg med på en av dem. Eller kanskje alle tre? Det skal i alle fall jeg.

ONE STOP SKYDIVE & RIGGING STORE

PARA GEAR carries all major brands of skydiving gear, canopies, containers and more!

1000s of products to choose from. 1000s IN STOCK FOR FAST SHIPPING! ORDER NOW!

FEATURED ITEMS

Para Gear Exclusive!

★ NEW!

VISO
VISUAL ALTIMETER
#110505

120+ CLOTHING
MEN'S & WOMEN'S TEES
Many Styles & Colors
to Choose from

CAPTAIN HOOK KNIVES
NYLON SAFETY KNIVES
ORANGE, BLACK, OLIVE OR BLUE
Comes with Sheath
#K15550

CANOPIES & CONTAINERS

- Performance Designs
Icarus Canopies
Precision Aerodynamics
Aerodyne
Strong
NA Aerodynamics
Flight Concepts
- Javelin
Vector 3
Mirage G4
Wings
Voodoo/Talon
Quasar
Infinity
- Sunpath
Relative Workshop
Mirage Systems
Aerodyne
Sunrise Rigging
Sunning Innovations
Strong
Velocity Sports

PARAGEAR ECHO
HEADGEAR BY BONEHEAD
BH Styled open-face headgear.
Composite fiberglass construction
Available in Black or White
L5138

HEADGEAR

ParaGear has the largest selection of headgear & accessories IN STOCK!

OXYGEN A3 FULL-FACE HEADGEAR Various Colors Available # L4315	BH MANBA FULL-FACE HEADGEAR Flip-Up Lens - Sleek Design # L5163	PARASPORT Z1 FULL-FACE HEADGEAR Visit our website for info & pricing on IAS and Soft-Touch Models Standard # L5100 NEW! IAS # L5195 Soft-Touch # L5101	BH ZEUS CAMERA HEADGEAR Various Colors Available Cam-Eye II Not Included # L5140	MINDWARP FREELY HEADGEAR Various Colors Available # L5125	ALL-SPORT FREELY HEADGEAR Various Colors Available # L5128	GUNNER FREELY HEADGEAR Various Colors Available # L5158
HURRICANE FREELY HEADGEAR Various Colors Available # L4330	ION KEVLAR FREELY HEADGEAR Black or White Available # L3405	OPTIK CAMERA HEADGEAR Various Colors Available # L5150	SIDEWINDER 2 CAMERA HEADGEAR Sony HC or PC Style Headgear. Please Specify Camera Type PC Style # L1330 HC Style # L1330	SONIC CAMERA HEADGEAR Red, Black or White # L1242	OPTIK ILLUSION CAMERA HEADGEAR Various Colors Available # L5180	FLAT-TOP PRO CAMERA HEADGEAR Various Colors Available # L5145

EYE WEAR

ParaGear has the largest selection of eyewear ANYWHERE. Check us out online!

GATORZ CONVERTER SUNGLASSES Black or brushed aluminum frame sunglasses Comes with interchangeable tinted and amber lenses. # G11080	GATORZ WRAPOR SUNGLASSES Aluminum frame sunglasses Specify black anodized or brushed silver frame. Comes with tinted lens. # G11090	GATORZ RADIATOR SUNGLASSES Aluminum frame sunglasses Specify black anodized or brushed silver frame. Comes with tinted lens. # G11095	SOR2 GOOGLES Clear, Amber, Smoke, Mirror or Mirror Blue # G1147	CRUISER GOOGLES Comes with interchangeable lenses and carrying case. Comes with Clear, Smoke AND Amber lenses. Specify Clear, Smoke, or Amber Lenses # G11075	GX GOOGLES Eyeglass style eyeglasses w/ safety strap. # G11035
---	---	---	---	---	--

INSTRUMENTS

ParaGear has the latest Instruments from all manufacturers. Accessories too!

PRO-TRACK AUDIBLE ALTIMETER & FREEFALL COMPUTER #111440	SOLO AUDIBLE ALTIMETER #110520	OPTIMA AUDIBLE ALTIMETER #110500	SKYTRONIC GFX AUDIBLE & VISUAL ALTIMETER Sold Separately #111897	NEPTUNE AUDIBLE ALTIMETER & FREEFALL COMPUTER #11405	ALTITRACK VISUAL ALTIMETER & FREEFALL COMPUTER #110510	ALTIMASTER III VISUAL ALTIMETER Blue, Black, Red, Yellow, Green, Orange, Purple, Red, Smoke or Yellow #111915
---	--	--	--	--	--	---

ACCESSORIES

AEROJACK KNIFE NYLON SAFETY HOOK KNIFE #K2003	JUMP TRACK LOGBOOK SOFTWARE & INTERFACE For use with L88 Altitrack #111445	CARBON BLACK HOOK KNIVES All carbon fiber Jack the Ripper or Captain Hook (with finger holes) Joe's Rig #K18505 #K13505	PARASPORT WEIGHT BELT WEIGHT BELT #L11404	CAMELBAK SABRE HYDRATION SYSTEM Visit our Website for more details and specs. #C 820322
NEUMANN SKYDIVING GLOVES Black, White, Red, Blue or Gray Specify Size #G1120	AKANDO SKYDIVING GLOVES Specify S-M-L-XL #G1112	POWER TOOL PACKING TOOL Great for those hard to close containers #S79925	BH ALTI-MOUNT HUDDLE ALTIMETER MOUNT Mount your altimeter to your rig #L5157	

VIDEO : DVD : BOOKS

MORE VIDEOS, VHS, AND
DVDs AVAILABLE ONLINE

TRACE 102 BARTON FREELY GOES FREEFLYING PAL DVD NTSC DVD #V90500P #V90500N	TRACE 101 CONTINUUM II THE YELLOW-UP-TO CONTINUUM PAL DVD NTSC DVD #V90495P #V90495N	SURVIVAL SERIES 5 TRAINING VIDEOS ON 1 DVD NTSC DVD #V90350	SKYDIVING ADVENTURES THE BEST OF THE EXTREME NTSC DVD #V90650	HOOKIN' IT 2004 POND SKIPPING MEET + BONUS FOOTAGE 1996 TO PRESENT NTSC DVD #V90515
PARABATIC SPECTACULAR VIDEO NTSC DVD #V90610	GRAVITY PILOTS THE ULTIMATE SWOOP MOVIE NTSC DVD #V90530	PARACHUTE RIGGERS HANDBOOK US ACADEMY OF PARACHUTE RIGGING Every Rigger needs this book! #B2007	THE PARACHUTE & ITS PILOT BY BRIAN GERMAIN In-Depth look at modern canopy flight #B1930	

CAMERA STUFF

BH D-BOX PROTECTIVE BOX Please Specify Camera & other 2.5mm plug camera. CANON DIGI-PLUG 2.5mm PLUG #L1375	'L' BRACKET CAMERA MOUNT Fits Most PC Style Cameras # L5115	HYPEYE INDICATOR LIGHT LANC port camera light without button control. See website for compatible cameras. #L12435	CAMERA TRIGGER CAMERA TRIGGERS Still Camera Triggers with 2.5mm plug TONGUE # L1334 BITE # L1331	PARASPORT CHINCUP CHIN-CUP & STRAP ASSEMBLY #L51015
MOUTH SWITCH TONGUE SWITCH Mouth switch for Canon digital plug & other 2.5mm plug camera. CANON DIGI-PLUG 2.5mm PLUG #L1375	ROYAL LENS WIDE ANGLE LENSES Low profile wide angle lenses. DIAMOND 0.5X # L1316 STEALTH 0.5X # L1318	CAM-EYE II SWITCH / INDICATOR Light and Switch Combo. Will fit most LANC port cameras # L12450	CAMERA QUICK RELEASE CAMERA MOUNT For Mounting Cameras to camera headgear & platforms # L12405	BH TOP MOUNT CAMERA MOUNT Aluminum Universal top camera mount fit most brands of headgear #L5116

UPGRADE YOUR WARDROBE

See these and all the new apparel from
Jumper, Go Wear and More!

Gift Certificates

Gift Certificates Available for All Occasions!

NEW Gear Catalog*

* FREE Catalog
with Purchase
of a
Gift Certificate.
FREE Catalog
and/or
mousepad
and/or
bottle opener
with Any
Order Upon
Request

Order ANYTHING from our
2007-2008 Catalog or Order ONLINE!

312
PAGES!!!

Serving the World for Over 46 Years.

★ All Major Credit Cards Accepted.

www.ParaGear.com

Secure Online Ordering >>> 1000s of Products >>> We Make It Easy!

PHONE: 847-679-5905 • FAX: 847-679-8644

3839 West Oakton Street - Skokie, Illinois 60076 USA

CYPRES 2
IN STOCK NOW!
CALL FOR CURRENT PRICING!

Para Gear has 1000's of Canopies, Containers, Jumpsuits, Accessories, Books and much, much MORE!

Sikkerhet og fallskjermhopping

DETTE ER ET FORSØK PÅ Å TREKKE UT DET JEG ANSER SOM DE VIKTIGSTE MOMENTENE EN SKAL VÆRE FOKUSERT OM VED FALLSKJERMHOPPING INNEN DET NORSKE FALLSKJERMSYSTEMET.

JAN WANG **TEKST**

LARS ERIK B. SYVERTSEN **FOTO**

Hele sikkerhetssystemet til F/NLF bygger på standardisering som er den viktigste grunnsteinen i systemet, og jeg vil råde alle til å utarbeide egne faste rutiner for alt dere gjør ifm fallskjermhoppingen eller kall det om dere vil deres personlige standardiseringsdirektiv.

Sjekklisten

Hver gang jeg starter dagen på feltet går jeg igjennom de samme rutinene. Det første jeg gjør etter å ha satt ned utstyret er å ta riggen og da begynner jeg med å sette på Cypres'en og sjekke denne. Derne st sjekkes reservepinne, pinnen til hovedskjermen og fargeindikatoren for cocking av pilotskjermen. Så kontrollerer jeg at piloten sitter rett i lommen og at trekputa/hackeren sitter/henger der den skal. Avslutningsvis kaster jeg et blick på kuttpute og reservehåndtak og ser etter at de sitter der de skal, sjekker at kuttkabelen går gjennom låseløkkene og at overskuddskabelen er stukket inn i lommene på løftestroppene. Deretter tar jeg fram hjelmen og slår på protracken, stiller høydemåleren og rengjør om nødvendig visiret. Gjør alt dette samlet og likt hver gang, for da vet dere med dere selv at alt er klart og dere har sjekket alt som skal sjekkes før påseling. Ikke la dere forstyrre av andre ting før dere er ferdig med dette.

En god plan

Planlegg hoppet godt uansett om det er komplisert

eller ikke og gjør ikke et hopp dere ikke er komfortable med. Er det lenge siden sist så gjør hoppet enkelt slik at dere har god kontroll hele veien. Ikke gjør mange nye ting på en gang med ta det bit for bit. Skal man prøve ut en ny skjerm så gjør det på minst ett eget hopp der du trekker høyt og lær deg å fly skjermen før du gjør andre ting på samme hopp. Er dere uerfarne, ikke planlegg med å hoppe flere enn 2-3 sammen og skal dere være flere få erfarne hoppere med, FF og FS er moro men det utføres i 200 – 300 km/t og er farlig dersom man ikke behersker bevegelsene!

Når dere får 20 minutters call begynn å forberede dere ved å ta på klær og hoppdress. På 15 minutter så skal dere sele på. Før dere gjør det så sjekk raskt at pinnene sitter der de skal, ta så på riggen og fest bryststroppen slik du skal ha den når du hopper! Siden dere allerede har klargjort riggen så er det viktigste kontrollpunktet nå at bryststroppen er festet slik den skal. Kontroller så at kuttpute og reservehåndtak sitter der de skal når du alt har festet og strammet. Praktiser noen nødprosedyrer for deg selv! Ta med deg høydemåler og hjelmen og ev briller og gå til innlastingsområdet på 10 minutter og vær klar til å entre flyet.

Flyturen

Når dere laster inn skal alle følge hoppmesters instruksjoner. Se om du ser uregelmessigheter hos andre hoppere. Ser du noe du mener er uregelmessig slik som åpen brysttropp, vridd seletøy, kuttpute eller reservehåndtak som ikke

sitter i sine lommer eller pilotskjerm som henger ut av sin BOC lomme osv så påtal dette, det er alle hoppers ansvar uansett erfaringsnivå å påpeke uregelmessigheter. Hvert år kommer det hendelsesrapporter på slike uregelmessigheter. Er du usikker så henvend deg til HM og fortell hva du mener å ha observert. Last så inn ihht den rekkefølgen dere skal hoppe ut. På vei opp så konsentrer deg om de oppgavene du skal gjøre. Ha kontroll på kuttputa og reservehåndtaket slik at disse ikke rives ut av sine lommer. På ordre om å forberede dere eller til å reise dere opp alternativt når det gis to minutter til drop, skal dere komme dere opp og kontrollere håndtak etc. Hopper dere fra stort fly så ikke somle med å komme der opp for det sitter sannsynligvis AFF- eller Tandem ekvipasjer som må ha plass for å foreta sine kontroller og siste forberedelser før exit. Be om sjekk av pinner fra en annen hopper for å sjekke at pinnene ikke er blitt dyttet utover av underlaget eller sidene i flyet på vei opp. Under hele turen opp skal dere konsentrere dere om det forestående hoppet og ikke ha oppmerksomheten på alt mulig annet.

Still i døra

Er flytypen ny for dere så få råd om exitmåte fra det gjeldende flyet. Utsprang fra venstre og høyre dør er i prinsippet likt men presentasjon mot relativ vind blir speilvendt ift hverandre. Det som imidlertid er viktig er å sette seg inn i om det er ulike fly som gir ekstra utfordringer i exit. For forklare hva jeg mener kan jeg eksemplifisere

dette med flyene AN 28 og PAC 750 som begge benyttes på hoppfelt i Norge. AN 28 har tailgate og det som er viktig å vite er at denne er nokså trang og at det ikke er særlig plass i bredden til mer enn 2 hoppere og selv det er trangt. Da er det viktig at alle exiter rett ut og ikke forsøker å få bedre plass ift flyveggen for det vil slenge den andre delen av gruppen inn i veggen på den andre siden med blåmerker som resultat. Når det gjelder PAC 750 så har denne en lav horisontal stabilisator (høyderor) i tillegg til at den er lavvinget. For fotograf og andre som går av som bak floater er det viktig å gå rett ned i exiten og ikke ut og ev opp, for å være sikker på å unngå og treffe høyderoret. For "frontfloater" som hopper FF er det viktig å være klar over at det er lett å treffe den lave vingen med skulder og rygg når en exiter dersom en ikke går av i rett vinkel. Videre kan det være regler for hvor mange en kan stable på utsiden eller ha på rampa, noe som må følges nøye for å unngå at flyet steiler. Et annet godt råd ifm exit for de som skal floate og henge etter håndtak, dørrammer osv, er aldri å ha ringer på fingrene og alltid bruke hansker. Det er mange som har mistet fingere i exiten fordi ringer har hekket seg opp i et eller annet. Spesielt lett er det dersom en innvendig skyvedør ikke er trukket helt tilbake og floaterne holder rundt dørras rammeverk. I tillegg er hansker er greit å ha i slike tilfeller så en slipper å skrape seg til blods dersom det blir friksjon mellom flydøra og hånda.

Fritt fall

Hold dere til det planlagte hoppet. Dersom dere går lavt på en formasjon så hold dere så tett inntil formasjonen som mulig og helt til separasjonen og track godt unna i din planlagte sektor. Er du på dette tidspunktet fortsatt lav, så trekk så lavt som det mulig men innenfor den tillatte minstehøyden. Husk å tracke i 180 graders retning ift formasjonen og med det mener jeg ift senter av denne. I tillegg så er det viktig når det hoppes fra store fly og der det settes ut flere grupper, at det trackes 180 grader på droppretningen for å unngå at gruppene tracker inn i hverandre. Foreta skikkelige waveoffs og dersom dere har en off heading åpning, så sving inn i den planlagte åpningsretningen.

Skjermturen

Ta kontroll over skjermen og se dere godt rundt da det kan være andre hoppere med tvinn som ikke har styrbare skjerm like etter åpningsfasen. Konsentrer dere kun om skjermkontrollen og ikke

gjør alt mulig annet som å ta av booties, åpne visir osv. Når dere har kontroll over dere selv og andre så ser dere at dere normalt henger i et mønster som gir en naturlig landingsrekkefølge. Hold samme flymønster som de andre og din plass i "køen" slik at det blir en naturlig separasjon i landingen. Ikke skru dere ned slik at dere skaper trafikkork over og i landingsområdet. Hold god utkikk! Er det et stort felt og mange som lander, så stå i ro og hold oversikt over de som lander slik at du ikke treffes. Det å gå med ryggen vendt mot landende hoppere kan medføre at du utilsiktet går inn i hopperens landingsbane! Vi har flere hendelser hvert år der dette har hendt.

Så et hjertesukk. Det dreier seg om landingsretning! Alt for ofte blir det konflikt mellom swoopere og hoppere som ønsker en rolig motvinds landing. Swoopere som ønsker å trene på medvindlandinger må aldri få sette landingsretningen de gangene dette bestemmes gjort av den som lander først. Skal det trenes på

swooping så gjøres dette på egne run og fra 5000 fot, ev i eget landingsområde der dette finnes, for å unngå konflikter og øke sikkerheten. Når det er sagt så skal alle lande iht de direktiver som HL gir. Er dere ukomfortable med dette, så fly unna og land utenfor hovedlandingsområdet slik at det ikke blir ulike landingsretninger i samme landingsområde da skjermkollisjoner like over bakken er noe av de farligste hendelser vi har.

Trygt nede?

Med en gang du har landet bør du feste bremsene igjen slik at de ikke blir hengende fritt å gi ekstra tvinn i styrelinene. Samle sammen utstyret ditt og kom deg deretter ut av landingsområdet og forsikre deg om at HFL har kontroll på deg. Bær utstyret og ikke slep noe etter deg! For dere som bruker sportsutstyr med kollapsbar slider, husk å strekke den helt ut igjen slik at tabsen forsvinner helt inn i sine lommer. Dersom dere ikke gjør dette øker risikoen for feilfunksjon ved at liner

kan henge seg opp i tabsen. Husk å ta ut tvinn i styrelinene minimum ved hvert 10 hopp. Husk å cocke piloten! Jeg startet med at dere skulle kontrollere at piloten var cocket når dere kom på feltet ved å sjekke fargeindikatoren på pilotbåndet. Når dere fysisk cocker piloten ved pakkingen bør dere se inn i piloten å sjekke forholdet mellom "støttebåndet" og innerline etter at den er blitt spent opp. Dersom innerlinen er stram mens støttebåndet er slakt, betyr det at piloten ikke er cocket skikkelig. Ved slitasje krymper innerlina og det at piloten ikke er cocket skikkelig betyr at den har vesentlig redusert trekkraft til å dra ut hovedskjermen. Kontakt i så fall en MK eller MR for å få fikset dette. For å få en best mulig cocket pilot bør dette gjøres når skjermen er lagt ned og klar til å foldes inn i bag'en.

Med ønske om at alle får en sikker fallskjermssommer!

Hovedkontroll

TORE BUER, SKY DESIGN **TEKST OG FOTO**

Jeg har listet opp en del skader og mangler som har gått igjen på mange av riggene jeg har vært igjennom så langt i år. Disse punktene kan du enkelt sjekke på egenhånd, og finner du noe du er i tvil om, kan du spørre en MK om råd.

Bumpers

Bumpers brukes for å beskytte slidermaljene mot hakk og sår, som oppstår når slideren treffer linksene på slutten av skjermåpning. Bumpers blir laget av gummi eller webbing. Gummi fungerer ikke spesielt godt i Norge (i denne sammenhengen altså), da de sprekker på grunn av de lave temperaturene vi har. Ødelagte eller manglende bumpers fører til skader på slidermaljene, som igjen sliter i stykker linene.

Har du SoftLinks på hovedskjermen din trenger du ikke bumpers. SoftLinks skal derimot være festet til riserene med supertack dersom ikke SRC (Soft Link Risercover) er montert.

Pilotskjerm

I dag hopper de aller fleste av oss med kollapsbar pilot. På grunn av de bevegelige delene er en kollapsbar pilot er mer utsatt for slitasje enn standard piloter, og bør derfor kontrolleres jevnlig. Spesielt er innerlinen og festet mellom bag og pilot slitasjepunkter som bør holdes øye med.

På mange piloter har det vært stor slitasje på den nederste delen av innerlina, også på rigger med under 100 hopp! Dette gjelder spesielt Vector 3, der den nederste delen av innerlina ikke går "fritt", men inni pilotbåndet. Om piloten ikke cockes (strammes opp) helt under pakking, vil den cockes med stor belastning under skjermåpning, noe som medfører enormt stor slitasje.

Overskudd styreliner

For tre år siden var det høy fokus på å feste overskuddet av styreliner, da vi i Norge hadde svært mange feilfunksjoner som var forårsaket av den løse delen av styrelinene. Nå har hoppere blitt flinkere

til å feste overskuddet, men dette viser seg å slite endel på linene. Noen produsenter har designet "lommene" som styrelinene skal festes i for trange, eller med skarpe kanter som medfører stor slitasje på styrelinene. Om lommene er for trange, slik at styrelinene må "stappes" inn, eller at det "lugger" når du putter dem inn, vil dette gjøre at fibrene dras ut og ryker. Om lommene er laget av TypeIII webbing (samme type som kantebånd på riggen din, og samme webbing som brukes som pullupcords), og kantene er smeltet og brettet inn mot styrelinene, vil de skarpe kantene trekke ut og rive av fibrene i styrelinene. Om lommene på riggen din er laget slik at de kan skade styrelinene dine, bør du få en MK til å se på de og se om det bør endres.

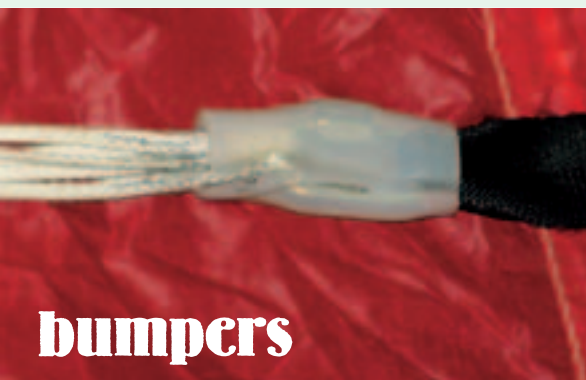
Tvinn på styreliner

Generelt er hoppere i Norge elendige til å ta ut tvinn av styrelinene. Dersom du ikke fester toggles til riserene umiddelbart etter landing, bør du sjekke for tvinn hvert

eneste hopp! Og, selv om du fester toggles med en gang du lander, vil du over tid få en del tvinn. Få deg gode rutiner for å sjekke, etter hvert hopp, på slutten av hver hoppdag, eller etter et visst antall hopp. Om du har mye tvinn på linene dine, gjør dette at den totale lengden på styrelinene krymper, som igjen påvirker åpnings-, fly-, og landingsegenskapene til skjermen. Om du har forskjellig mengde tvinn på høyre og venstre side, vil det medføre at skjermen dreier. Spectraliner (microliner) er svært følsomme for varme, og tvinn på styrelinene fører til ekstra friksjon, som igjen fører til ekstra varme, som fører til ekstra krymping, og om du ikke tar ut tvinn jevnlig vil tvinnen "brenne" seg fast, og bli umulig å få ut (puh...).

Velcro

Det finnes ingenting som sliter så mye på webbing og liner som velcro. Heldigvis benytter produsentene i dag seg av vesentlig mindre velcro enn det som var vanlig for 15 år siden. Velcro benyttes i

bumpers

gummistrikk

hobby MK

styreline

ÅRETS STORE BØYG AV HOVEDKONTROLLER ER OVER, OG DET ER EN DEL SKADER OG FEIL SOM GÅR IGJEN PÅ MANGE RIGGER; OFTE FORÅRSAKET AV FEIL BRUK AV UTSTYRET. SELV SMÅ OG TILSYNELATENDE UFARLIGE SKADER KAN BLI SVÆRT KOSTBARE Å REPARERE, OG SIDEN DE ER FORÅRSAKET AV BRUKEREN SELV BURDE DE VÆRT UNNGÅTT.

hovedsak på LOR bånd, kuttpute og toggles på reserven, steder som er litt tricky å sjekke når reserven er pakket. Likevel, om du hopper riggen din en hel sesong, uten å sjekke at hunnkjønnsvelcroen (den myke delen) ikke dekker hannkjønnsvelcroen (den ehh... stive delen) fullstendig, vil det garantert slite unødvendig på seletøyet ditt. LOR båndet er som regel festet fast i reserveriserene, og dersom noe av hannkjønnsvelcroen er eksponert, vil dette slite på reserveløftestroppene dine. Siden LOR båndet henger fast i riserene på hovedskjermen din, skal det veldig lite til for at båndet "sklir" over tid, slik at hannkjønnsvelcroen blir eksponert. Om kuttputen din sitter skjevt, vil det slite på hovedstroppen (MLW, Main Lift Web) på seletøyet ditt. Sjekk jevnlig, velcro er drepen for riggen din!

Om du har en eldre rigg med velcrotoggles må du passe på styrelinene dine. På de fleste risere av denne typen festes overskuddet av styreliner med en liten bit hunnkjønnsvelcro, rett ved

siden av hannkjønnsvelcroen. Om hele, eller deler av styrelinene er i kontakt med hannkjønnsvelcroen, vil dette slite enormt på styrelinene dine.

Brannsårlin i toppduken på hovedskjerm
Hvis du hopper en skjerm som har gått en del hopp, har du helt sikkert oppdaget en del små, og tilsynelatende ufarlige hull i toppduken. Spesielt er området rundt pilotfestet og på halen ved warning-labelen utsatt. De små hullene er brannsårlin som oppstår ved at du enten pakker for mye av halen rundt linene, eller at deler av duken kommer i klem mellom maljen i bagen og festet til piloten. Under pakking, før du legger skjermen i bagen, bør du forsikre deg om at det kun er "kanten" på halen som ligger rundt linene, og ikke større deler av halen. Når skjermen er lagt i bagen, og før du fester første linebunt, bør du stikke hånda di ned i bagen og ta bort eventuell løs duk som ligger i klem rundt pilotfestet.

Brannsårlin av denne typen er ufarlig så lenge det er få av dem, men dersom du ikke passer på blir toppduken din perforert

av små hull, som selvfølgelig gjør duken svakere og mindre lufttett.

Seletøystrikk

På begge beinstroppene og bryststroppen skal det være påmontert en strikk for å sørge for at webbingen ikke krøller seg inn i spennene. Strikken er vesentlig for funksjonen av spennene, og bør være stram. OBS; Strikken er ikke ment å hindre at stroppene løsner i frittfall, de er der for å sørge for at webbingen ikke krølles i spennene, som igjen fører til at webbingen sklir under skjermåpning! Om overskuddet av webbing har en tendens til å løsne i frittfall, bør du ha en ekstra strikk for å holde webbingen på plass.

En del hoppere erstatter den originale strikken med vanlig gummistrikk. Gummistrikk sliter ufattelig mye på webbingen, og skal ikke benyttes!

Hobby-MK?

En del hoppere tror de kan gjøre "som de vil" med utstyret sitt så lenge utstyret skal hovedkontrolleres før neste hopp. Om det dreier seg om montering eller demontering av skjerm, Cypres eller andre komponenter – overlat jobben til en MK, Sselv om det tilsynelatende virker enkelt. Faren for å gjøre feil, eller skade utstyret er for stor til at det er verd det!

Risercover

Moderne rigger har innvendige og utvendige risercover som stives av med plastikk. For at risercoverene skal gjøre jobben sin, må de festes korrekt - hver gang. Plastikken har et "minne", så dersom

velcro-slitasje

du fester klaffene feil vil klaffene bli sånn for alltid. Om risercoverne ikke sitter skikkelig kan de åpne seg i frittfall, og det eksponerer styreliner og toggles, som igjen kan føre til en kjipt feilfunksjon. Tjolahopp!

styreline

MED PULS I 200 ETTER ET RESERVETREKK, ER DET FORT GJORT Å GLEMME AT RESERVESKJERM, HÅNDTAK OG FRIBAG ER ØMFINTLIG UTSTYR. OM DU IKKE PASSER PÅ, BLIR FORT KOSTNADENE FOR Å FÅ UTSTYRET DITT I LUFTA IGJEN VESENTLIG HØYERE ENN NØDVENDIG.

Hva gjør du etter et reservetrekk?

TORE BUER, SKY DESIGN **TEKST OG BILDE**

Følg punktene under, så slipper du unna med kostandene for en ny hovedkontroll.

Først, sett togglene tilbake på velcroen på riserene. Dette forhindrer hannkjønnsvelcroen å slite på linene dine, og sørger for at du får tvinn på styrelinene. Deretter fletter du linene, og bruker slideren for å holde flettingen på plass. Pass selvfølgelig på å bevege deg mot skjermen mens du fletter, og se opp for skarpe steiner, småkvist osv. Om skjermen sitter fast i noe må du hekte en av forsiktig for å unngå hull og utdratte sømmer. Før du begynner å gå mot pakkematta, bør du sjekke at du ikke har mistet håndtak eller

andre løse deler under landing. Pass også på at du løfter hele skjermen opp fra bakken, slik at du ikke sleper duken etter deg.

Ikke bruk unødvendig mye tid på vei inn til hangaren. Fallskjermutstyr er følsomt for UV-stråler, så dropp praten med kompisen din utendørs til utstyret ligger godt pakket inn. Om du fikk med deg håndtakene ned, træs disse på plass i housingene, og settes på plass i velcrolommene. Pakk skjermen ned i gearbagen din før du går ut i skogen for å finne fribag og hovedskjerm.

Når du har fribag og hovedskjerm på plass, løsne LOR båndet fra riserene og sett det tilbake på reserveriserne. Om fribagen og reservepiloten er tørr kan denne pakkes ned sammen hovedskjermen.

Linene på hovedskjermen er helt sikkert full av snags etter en ensom tur mot Moder Jord, og MK'en som skal pakke reserven din blir veldig glad om du gidder å gre ut noen av flokene. Om du har mulighet til å henge opp skjermen gjør det jobben enklere. Ikke løsne links eller liner; skjermen var (forhåpentligvis) montert riktig før du kutta, og dette har garantert ikke endret seg. Om du løsner links eller liner gjør det bare jobben for MK'en enda større.

Når all snags er ute, kan du flette linene på samme måte som du gjorde med reserven, og pakke den ned i gearbagen. Husk også å feste velcrotoggles på hovedskjermen om disse har løsnet.

Når du leverer inn riggen til hovedkontroll, er det lurt å snakke med MK'en om hvorfor du kutta, slik at han kan se etter feil og mangler som forårsaket reservetrekket. Mange reservetrekk er forårsaket av småfeil med utstyret, som kan være vanskelige å oppdage. Dersom du mistet håndtakene dine eller fribagen aldri ble funnet må du si ifra med en gang, slik at MK'en din kan skaffe reservedeler og du kommer deg i lufta igjen så fort som mulig!

Kontakt oss på Sky Design om du trenger du reservedeler, reparasjoner, hovedkontroll eller annet vedlikehold på utstyret ditt!

Se-se-ta-trekk. Ha en fin sommer!

Vår kjære venn

Christofer Østensen Sotberg er død

FREDAG DEN 6. APRIL FIKK VI DEN TRISTE MELDINGEN FRA EMPURIABRAVA, SPANIA. VÅR HERLIGE OG HUMØRFYLTE GODGUTT CHRISTOFER ER IKKE LENGER BLANT OSS. DETTE VAR OG ER UENDELIG SMERTEFULLT Å FORSTÅ OG IKKE MINST, GODTA. VENNER FRA FJERN OG NÆR ER I SJOKK OG SORG.

Christofer ble født den 22.02.85 og vokste opp sammen med sin mor, far og storebror Marius, på Hinna utenfor Stavanger. Som 16 åring begynte Christofer med fallskjermhopping, som etter hvert ble hans store lidenskap. Til stor glede for både far og bror, som også delte denne interessen.

Vi minnes Christofer som en person som alltid gav mye av selv og som alltid stilte opp for oss i fallskjermklubben. Han hadde alltid gode råd å komme med og var alltid hjelpsom. Christofer var en inkluderende person som alltid var engasjert i situasjoner og mennesker rundt seg.

En situasjon vi minnes med smil om munn, er da vi satt i taxi på vei til byen etter fallskjermfesten. Christofer var iført Clark Kent briller og englevinger, vi lo så vi skrek av hans kommentarer. Han vil vi alltid minnes som en strålende gladgutt med sin smittende latter og en humørspreder av dimensjoner.

Vi var alle utrolig stolt over den flotte unge Christofer i Hans Majestet Kongens Garde uniform. Han var entusiastisk og usedvanlig dyktig i tjenesten. Han trivdes og var stolt over å få tjene verneplikten i sofistikerte omgivelser. Det kledde ham, og han fullførte førstegangstjenesten med glans.

Christofer gjorde inntrykk med sin tilstedeværelse, han var selvsikker, inspirerende og utrolig positiv. Vi har mistet vår kjære godgutt, men han vil alltid følge oss i våre hjerter og våre tanker.

Fly fritt Christofer, og på gjensyn!

Fred over ditt minne.

*På vegne av Stavanger Fallskjermklubb og fallskjermvenner
Mariann Rostøl*

Invitasjon til Norgesmesterskapet

Det inviteres med dette til Norgesmesterskap i fallskjermhopping 2007 i regi av Tønsberg Fallskjermklubb på Jarlsberg Flyplass i perioden 14.-18. august 2007.

FORMÅL MED KONKURRANSEN

Kåre Norgesmester i FS4, FS8, FSR-4 (rekruttering), Freefly (FF) og Canopy Piloting (CP). Teste format – og kåre konkurransemester i Freefly Rekruttering (FFR).

DATO OG STED

Konkurransen avvikles fra tirsdag 14.08.2007 kl 18.00 til og med lørdag 18.08.2007 på Jarlsberg Flyplass, Tønsberg. Seneste påmelding og registrering tirsdag 14.08.2007 kl 16.00.

ORGANISASJON

Stevneleder vil være: Pål Bergan
Overdommer vil være: Anna Maria Lund

Treningshopping fra NM-flyet vil være mulig nær daglig på Jarlsberg Flyplass, og flyr etter Tønsberg Fallskjermklubbs terminliste (se www.hoppfallskjerm.no) fra 28. april 2007.

FLY

Lagøvelser gjennomføres fra Twin Otter. Avsprangshastighet er 85 knop +/- 5 knop. Canopy Piloting gjennomføres fra Twin Otter og/eller Cessna 182/206.

PROGRAM

NM åpnes tirsdag 14.08 kl 18.00. Åpningen foregår på Jarlsberg Flyplass. NM avsluttes lørdag 18.08.2007 kl 18.00.

Konkurransen vil bli gjennomført etter følgende plan.

- Ankomstdag og registrering er tirsdag 14.08.2007 fra kl 09.00
- Hopprekkefølge og trekninger presenteres etter åpningsseremoni kl 18.00 tirsdag 14.08.2007
- Konkurranseshoppingen starter kl 08.00 onsdag 15.08.2007
- Konkurranseshoppingen slutter lørdag 18.08.2007 kl 18.00

Nærmere beskjed om tidspunkt for hoppstart de andre dagene gis av stevneleder.

FS-4

Lagene hopper inntil sju innledende runder og én finalerunde bestående av de seks best plasserte lagene før finalerunden.

FSR-4 REKRUTTERING

Lagene hopper inntil seks innledende runder og én finalerunde bestående av de seks best plasserte lagene før finalerunden.

FS-8

Lagene hopper inntil seks innledende runder og én finalerunde bestående av de fire best plasserte lagene før finalerunden.

FREEFLY

Lagene hopper inntil fem innledende runder og én finalerunde bestående av de seks best plasserte lagene før finalerunden.

FREEFLY REKRUTTERING

Lagene hopper inntil fire innledende runder og én

finalerunde bestående av de fire best plasserte lagene før finalerunden.

CANOPY PILOTING

Konkurransen vil foregå over inntil åtte runder. Innledende runder for alle utøvere er to runder distanse, to runder presisjon og to runder hastighet. Semifinalen er en runde distanse og består av de 12 beste utøverne etter runde seks. Finalen er en runde sonepresisjon og består av de seks beste utøverne etter runde sju.

For beskrivelse av baner i distanse, sonepresisjon og hastighet vises det til vedlegg A, B og C i gjeldende "CP Regler for Norgescup og NM" utstedt av Konkurranseskommiteen.

Påmelding

Påmelding til NM 2007 vil skje samlet for lagene i de respektive øvelser, og individuelt for CP. Lagkaptein fyller ut påmeldingsskjemaet for laget og melder på hele laget samtidig med all relevant informasjon. Betaling skjer samlet med både påmeldingsgebyr og hoppavgift for hele laget for at påmelding blir registrert. Påmeldingsskjema vil bli gjort tilgjengelig på arrangørens og FNLFs websider og kan gjerne sendes arrangøren før betaling skjer.

For deltagere som skal delta i flere øvelser betales påmeldingsgebyret for hovedøvelsen deltageren melder seg på i. For tilleggsovelsene krysses det av for at påmeldingsgebyr er betalt gjennom annen påmelding.

Påmeldingsgebyr er kr 600 per person.

Hoppavgift pr person pr hopp for alle øvelser er kr 185.

I FS må laget også betale videografens hoppbillet. Lag som ikke stiller med egen videograf må dekke arrangørens kostnader med

innleie av videograf, pris er kr 150 pr hopp (i tillegg til hoppavgiften).

Hoppavgifter ved påmelding:

- FS 4 lag – for sju innledende runder kr 6.475
- FS 4 rekrutterings lag – for seks innledende runder kr 5.550
- FS 8 lag – for seks innledende runder kr 9.990
- Freefly lag – for fem innledende runder kr 2.775
- Freefly Rekruttering lag – for fire innledende runder kr 2.220
- Canopy Piloting: for seks innledende runder kr 1.110 per deltager

Påmeldingsfrist og betalingsfrist er 16.07.2007.

Påmelding og/eller betaling etter denne dato medfører et tilleggsgebyr på kr 150 per deltaker. Siste frist for påmelding er kl 16.00 den 14.08.07.

Betaling for hoppene må skje samlet for laget – og helst per bankoverføring.

Norgesmesterskapet vil bli kjørt som en separat aktivitet innenfor hoppfeltets drift. Det vil derfor ikke bli anledning til å benytte private konti i JumpRun for dekning av påmeldingsgebyr og hoppavgift under konkurransen.

Påmeldingsgebyret dekker samtlige lokale avgifter hos arrangør under NM og treningsdagen. **NB: Lagene må kunne vise kvittering for innbetaling av påmeldingsgebyr til bank ved registrering på feltet.**

BETALINGSINFO:

NM i Fallskjermhopping v/ Per Kølner
Boks 353
3101 Tønsberg
konto nr: 2470 25 06855

NB: Merk innbetalingen med NM2007 og påmeldingsinfo/lagnavn/øvelse.

2007

FS-4, FS-8, FS-4 Rekruttering, Freely, Canopy Piloting samt Freely rekruttering prøvegren

Generell informasjon

KONKURRANSEREGLENE GJELDER I FØLGENDE REKKEFØLGE

1. Denne invitasjonen
2. NLFs Konkurransereglement.
3. Regler for Norgesmesterskap, F/NLFs Konkurranseshåndbok.
4. "CP Regler for Norgescup og NM"
5. FAI Sporting Code (General Section og Section 5) med tilhørende konkurranseregler.

INNSJEKKING OG REGISTRERING

Innsjekking, kontroll av sertifikater, medlemskap og utstyr starter tirsdag 14.08.2007 kl 09:00. Lag som trener på feltet før denne tiden kan gjøre dette tidligere.

PREMIER OG PREMIEUTDELING

Premiering vil skje lørdag 18.08.2007. Det kåres Norgesmester i alle disipliner som blir avholdt, bortsett fra Freely Rekruttering der det kåres konkurransemester. Det konkurreres samtidig om H.M. Kongens Pokal, Tønsberg Vandresverd og Sky Designs pokal.

TRENINGSHOPP

Treningsdag er tirsdag 14.08.2007. Ett treningshopp som dømmes kan da utføres fra kl 08.00. Her kan man velge mellom to trukne hopp. Dømmingen blir foretatt fortløpende. I CP settes det ikke begrensning på antall treningshopp. Baner som benyttes under trening bestemmes av stevneleder. Dømming vil foregå etter overdommers behov.

TREKNING AV STARTREKKEFØLGE OG RUNDER

Lagkapteinsmøte med trekning av startrekkefølge i alle øvelser og utdeling av forhåndstreking av rundene i FS og FF øvelser foregår etter åpningsseremonien.

Startrekkefølgen i alle øvelser kan endres av stevneleder hvis det av praktiske grunner er nødvendig, eller spesielle forhold tilsier det som f. eks videokapasitet, etc.

DELTAGELSE I FLERE ØVELSER

For å få til en kontrollert gjennomføring av norgesmesterskapet kan det bli begrensede muligheter for å klare å gjennomføre sine runder dersom man melder seg på i både formasjonsøvelsene (FS4-FS4R-FS8) og freely øvelsene (FF og FFR), da disse arrangeres som atskilte øvelser. Deltagere som skulle velge en slik påmelding har derfor selv ansvar for å stille til de respektive øvelsene når disse gjennomføres og rekke sine boarding call.

DOPING OG BRUK AV RUSMIDLER

Alle utøvere av luftsport er underlagt NIFs bestemmelser om doping og dopingkontroll jfr. Kap 5 i NLFs konkurransereglement.

GENERELLE REGLER

Om hopp betales av deltakerne, i lagøvelser under ett for hele laget. Om hopp betales senest før neste runde hoppes. Det betales innledningsvis for de rundene alle deltakerne i øvelsen skal utføre. Finaler under betales før runden(e) starter. Hoppavgift refunderes kun for ikke utførte hopp. Lagkaptein er ansvarlig for lagets betaling for hoppene. Betaling skjer samlet for hele laget – også for finaler under. Laget får ikke stille i runden om hoppet ikke er betalt inn på forhånd.

I individuelle øvelser gjelder det samme for hver enkelt utøver. Protestgebyret er kr 250.

KRITERIER FOR DELTAGELSE I CP

Minimum 500 hopp og minst 100 landinger med høyverdig skjerm siste 12 måneder. Hopperen skal i tillegg demonstrere at han/hun trygt kan fly gjennom en oppsatt distansebane før deltagelse i konkurransen.

SPEIELT ANGÅENDE FS REGLER

Ny IPC regel 3.1.3 fra 2007 angående heving av dropphøyde og endring av arbeidstid vil ikke bli brukt på denne konkurransen. Konkurransen vil benytte 3.1.3 i 2006 reglene for å dekke disse forholdene.

VIDEO

FS-4, FSR-4, FS-8: En videograf kan kun vinne medaljer dersom han er påmeldt som en del av laget. Arrangøren stiller så langt de kan med en pool av videografer for FS-lag som ikke har egen videograf. Lag som trenger videograf meddeler dette via påmeldingsskjema. Lag som melder seg på etter 16.07.2007 kan ikke påregne at arrangøren kan skaffe videograf, selv om arrangøren vil gjøre sitt beste for å avhjelpe alle. Arrangøren kan ikke garantere at disse lagene får samme videograf på alle konkurransehopp.

INNKVARTERING, LOKALE FORHOLD, ETC.

Det tilbys følgende overnattingsmuligheter:

- Campingplasser i nærheten.
- Plass på Tønsberg vandrerhjem.
- Hoteller og pensjonater i nærheten.

Se forøvrig www.visittonsborg.com for mer informasjon om Tønsberg og omegn, samt www.hoppfallskjerm.no for mer informasjon om Tønsberg Fallskjermklubb og aktiviteten der.

FASILITETER

Tønsberg Fallskjermklubb er i en utviklingsfase med nyinnkjøpt Twin Otter. Hoppfeltet er under konstant videreutvikling mht fasiliteter og arealer. TøFSK har alle vanlige fasiliteter for hoppfelt og servicefunksjoner, herunder tre landingsområder, creeperpad, fritt trådløst internett, dusjer, kiosk etc.

TøFSK vil ønske alle deltagere til Norgesmesterskapet velkommen både til konkurransen og til fortreening i sommer. Vi kan tilby deltagende lag gode betingelser for trening i perioden frem til NM. Ta kontakt med Carl Erik Tuv på carleriktu@online.no for nærmere opplysninger om treningsmuligheter, og sjekk www.hoppfallskjerm.no for aktiviteter fremover i sommer.

Kontaktinformasjon

Henvendelser til Tønsberg Fallskjermklubb angående Norgesmesterskapet mottas på E-post: nm2007@hoppfallskjerm.no. Hjemmeside med NM-info og påmeldingsskjema: www.hoppfallskjerm.no.

Tønsberg 25.05.07
Pål Bergan, Stevneleder

HELIX ER EN VANNSKRUE SOM BLE UTVIKLET AV DEN GRESKE FILOSOFEN ARKIMEDIS. VANNSKRUEEN BLE BRUKT FOR Å TRANSPORTERE VANN OPPOVER OG DANNET SENERE GRUNNLAGET FOR DA VINCI SIN HELIKOPTER MODELL.

HELIX

TRUDE SVIGGUM,
LANDSLAGSANSVARLIG **TEKST**
ANDREAS FRANKE **FOTO**

HELIX er også navnet på Norge sitt første rekrutteringslandslag i freefly. Utøverne ble tatt ut i forbindelse med landslagsuttaket i august 2006. HELIX består av:

Christopher Rolsdorph

Chris flyr video på HELIX. Han har hoppet i fem år og har ca 1.200 hopp. Han har tidligere hoppet på "HELIX crew" sammen med Sofus, Hans Rasmus og Fredrik (Backe) og også på "Action Force" sammen med Derek og Håvard. "Action Force" deltok som kjent i VM i Gera i fjor, og de tok sølv i freefly under NM på Voss.

Foruten fallskjermhopping liker Chris å kjøre på ski (telemark) og gå på jakt (elg, rådyr). Han har drevet aktivt med skihopping i 15 år (!) og

var blant annet på rekrutteringslandslaget. Chris har hoppet 136 m i Rena-bakkene.

Chris er gift, bor i Sandvika og har en datter på 15 måneder (Sofie). Han driver sitt eget datafirma og er arkitekten bak laget sin hjemmeside. (www.freefly.no)

Hans Rasmus Breistein

Hanse (Hans Rasmus har alltid blitt kalt Hanse) er "performer" på HELIX. Han har sin fallskjermbakgrunn fra Forsvaret. Hanse var fallskjermpakker på HJK under førstegangstjenesten og gikk militært line- og fritt fall kurs i samme periode. Han konverterte til sivile fallskjermcertifikater etter førstegangstjenesten. Skulle egentlig begynne å studere, men fikk tilbud fra HJK om jobb som instruktør og ble værende i Forsvaret i tre ekstra år.

Hanse traff Sofus på oksygenkurs i

Sverige i 2003. "Love was in the air...". Nå har de kjøpt stasjonsvogn og leilighet i Fredrikstad (mangler bare hund og...) Han studerer for tiden digital medieproduksjon i Halden (Høyskolen i Østfold). Har turnet i 12 år (!) og spilt innebandy i 8-9 år, står på ski (alpint, løssnø). Liker rett og slett sport generelt.

I følge Chris er Hanse glad i å "geek" til kamera, og så er han veldig høy! Han har ikke hoppet, men sklidd på akebrett i Renabakkene.

Kjetil Follesø

Kjetil er "performer" på HELIX. Han startet å hoppe i 2001 og har vært særdeles aktiv både i Bergen og på Voss. Han har også hoppet på freefly laget Himmelgutane i to år. Kjetil hopper uten sko! Han er i følge Chris også litt lang. Kjetil er også veldig

"lun" og enkel å ha med å gjøre. Og så har han veldig god tid...

Kjetil har tidligere drevet med svømming og friidrett (høyde pluss tresteg). Når været i Bergen ikke tillot hopping (dvs ganske ofte) klatret han i Bergenshallen.

Kjetil har nettopp fullført hovedfag i eksperimentell partikkelfysikk (har dere lest "Engler og Demoner"; det er i de som jobber i Cern...). Er for tiden frivillig arbeidsledig/fallskjermhopper (det mangler ikke akkurat tilbud!). Er villig til å jobbe mye i vinterhalvåret for å kunne hoppe resten av året. Bodde i Bergen, bor nå i telt på Jarlsberg...

Hva har HELIX gjort til nå?

Laget deltok på Skywalkers sin vindtunnel camp i januar. Alle tre kjøpte tre timer hver. Startet med å fly alene for å fokusere

på individuelle ferdigheter og fløy tilslutt sammen hele laget. (Chris var forresten også med på tunnelcamp i oktober, noe som resulterte i ryggskade da han kolliderte med veggen på vei opp. Han er helt fin nå.)

HELIX dro til Florida 22. mars. Startet med en tredagers mini-treningsleir og var deretter hjelpeinstruktører på Freefly-basic. Alle tre sier at det var gøy og lærerikt å være instruktør på Basic! De hoppet entil-en instruksjon, samt tracking og carving.

Etter basic trente HELIX en uke før de returnerte til Norge. Fokuset var speed rundene og de benyttet samme trener (Trent Albrek) som Skywalkers. Været var ikke helt på deres sin side, men det ble ca 50 hopp.

Trening og freeflyskoler

HELIX planlegger å gjøre 250 treningshopp i 2007. Foreløpig ligger de godt an og håper på 300. Laget skal trene på Jarlsberg i sommer. De har fått en god treningsdeal med hoppfeltet, pluss oppgave å bygge opp freeflymiljøet i Tønsberg. De skal gjennomføre tre freeflyskoler i samarbeid med Skywalkers hos TØFSK:

1.-3. juni
21.-23. juni
20.-22. juli

Send din påmelding til coaching@freefly.no. For mer info sjekk www.freefly.no.

HELIX skal videre delta på tunnelcamp til høsten og i januar 2008. Dette er imidlertid litt avhengig av økonomi.

Konkurranser

Styret i F/NLF har innvilget HELIX sin søknad om å delta i World Cup/EM i sommer. I tillegg skal de stille i Norges-cup og NM.

2007 er et læreår for HELIX. Målsettingen er – gitt at det fremdeles kan stille to freefly

lag per nasjon – å delta i VM i 2008 og å oppnå bedre resultat enn "Action Force" i 2006, samt å ta andre plass i NM og Norges-cup.

Sponsorer

HELIX har inngått sponsoravtale med Performance Designs (PD), United Parachute Technologies (UPT), Larsen og Brusgaard og Boogie-man. Avtalene innebærer at de får rabatt på fallskjermutstyr.

Hoppingen finansieres fra egen lomme, men HELIX håper på napp hos sponsorer. Takk til F/NLF for støtte i forbindelse med World Cup!

Hvorfor hoppe på rekrutteringslandslag?

Hvorfor utøvere på HELIX ikke bare fant sitt eget lag å hoppe med isteden?

HELIX fremhever at de er veldig takknemlige for samarbeidet med Skywalkers. De føler at de som rekrutteringslag har blitt veldig godt tatt i mot og ivaretatt. HELIX ønsker å bidra aktivt til at det blir flere gode freeflyere i Norge.

Lykke til videre HELIX!

konkurranser-Lag

HER ER EN KORT TILSTANDSRAPPORT FRA ARCTERYX SOM AKKURAT HAR LANDET I NORGE ETTER Å HA VÆRT I DELAND SIDEN 1. JANUAR. HER HAR VI TRENT KNALLHARDT OG GJORT OVER 600 HOPP.

Arcteryx

OLE PETTER HJELLE **TEKST**
LARS ERIK B. SYVERTSEN **FOTO**

I tillegg har vi rukket å arrangere Basic med over 30 deltakere. Vi endte med over 3000 hopp, oversvømte svømmebassenget til Vidar Antonsen, satte en haug med kasser, og storkoste oss. I det hele tatt har Deland vært fylt med nordmenn i hele vår. I tillegg til Arcteryx har Skywalkers og Valkyriene

nærmest vært fast inventar på feltet. I noen uker i januar bestod nesten hvert løft av bare nordmenn! Storsekvensen til Lise Aune og Pål Bergan har også vært her og gjort byen utrygg.

Hoppmessig har vi løftet oss betydelig i løpet av noen måneder. Som de fleste sikkert vet sluttet Øyvind Buer etter fjorårets sesong. Han ble erstattet av Norges største fallskjerm-nerd, Derek Broughton. Gutten ble hevet ut på dypt vann fra første dag-her var det ikke snakk om å vente på ferskingen! I løpet av 400 hopp gikk gutten fra å være 12 poengs hopper til å snitte over 20! Det er ikke

mange i verden som har gjort det før ham. Not så jævla bad!

I løpet av våren har vi deltatt i to konkurranser- Shamrock Showdown i Deland i slutten av mars samt ett mindre FSL (Florida Skydiving League) stevne i slutten av april. I Shamrock Showdown deltok alle de antatt beste lagene i verden, bortsett fra franskmennene. Her ble vi nr. 4 etter tre amerikanske lag; Airspeed, Fastrax of Golden Knights. Snittet ble 19,7, noe vi var svært fornøyd med i vår første konkurranse med Derek. FSL-konkurransen 21. april vant vi klart med snitt på 20,8 etter 6 runder. Vi har også rukket å gjøre en 11-runders trekning på trening med 21,3 i snitt; nøyaktig det samme snittet vi endte på etter fjorårssesongen.

I tillegg til all hoppingen har vi rukket å finne på noen sprell også. Arcteryx har hatt en langvarig, men vennskapelig feide med Shannon Pilcher, som i mars endte med at huset hans ble malt knall rosa.

Shannon er regjerende verdensmester i firerhopping med Deland Fire og også en av verdens desidert beste swoopere. Han er i tillegg en rampegutt av rang. Han ertet

på seg Arcteryx for noen år siden ved å stjele en av lagskjermen vi hadde kuttet på Veko. Vi lette etter skjermen i ett helt døgn, mens Shanon hadde den i bilen sin hele tiden. Vi hevnet oss ved å oppgi Shannon's e-postadresse og postadresse til all verdens spammere, noe som resulterte i at mannen fortsatt får over 200 e-poster per dag og at postkassen hans daglig fylles med unyttige ting (for en mann ihvertfall) som bleier, bind, tamponger, Jane Fonda treningsvideoer etc, etc. Shannon tok hevn ved å surre inn Arcteryx Plaza i Deland med flere hundre meter toalettpapir. Siste stikk tok vi derimot ved å male huset hans knall rosa, mens han var borte noen timer. Følg med, følg med. Ryktene sier at Shannon har en drøy hevn på gang.....

Vi reiste hjem fra USA 17 mai og har nå hatt 10 etterlengtede dager uten trening. Tiden har blitt brukt flittig; Ditta har lest til eksamen, Derek jobbet nattevakter på ungdomshjem, Tore pakket en haug med reserver og Ole forvillet seg inn i en A-4 legejobb. Nei, det skal bli deilig å starte treningen igjen! World Cup i Stupino i midten av august er årets store mål og her håper og tror vi en pallplass er innen rekkevidde.

I tillegg til trening og konkurranser har vi flere FS-skoler og tunnelcamper i sommer/høst. FS-skole på Æra avholdes 21-24 juni og 19-22

juli mens tunnelcampene i Bedford går av stabelen 27-30 september, 5-9 oktober, 5-9 november og 6-9 desember. Send oss en mail på info@teamarcteryx.no eller sjekk www.teamarcteryx.no for påmelding.

Arcteryx viser stolt fram sine nye Icon Element rigger og matchende hjelmer fra Skysystems. Riggene er tilgjengelige i fire versjoner; jord, vann, luft og ild; de fire grunnleggende elementene. Hver rigg har farger og brodering som matcher det aktuelle element. Containeren lages som stock og seletøyet tilpasses den individuelle hopper. Dette gjør at man kan få levert en skreddersydd rigg på ca. 3 uker.

Hei!

Vi har allerede mistet en hoppkamerat i år i Empuria og det er allerede en for mye!

Det var en trist oppstart på sesongen, men la det bli med ulykken til Christofer Østensen Sotberg! Jeg kommer litt tilbake til ulykken i Spania litt lenger nede i innlegget mitt. Jeg håper at alle har kommet bra i gang med hoppingen og at alle holder fokuset på sikkerheten gjennom hele sesongen! Jeg har skrevet mye om den enkeltes sikkerhetssituasjon og forsøkt å gi råd og påminnelser tidligere i denne spalten, slik mye også er fokusert i en annen artikkel i dette nummeret. Denne gangen vil jeg forsøke å fokusere litt på hoppfeltdriften og et par utfordringer jeg mener klubbene har, dokumentert av de trender og funn jeg har gjort ved å studere de to siste årenes hendelsesrapporter. De av dere som var på fagseminaret vil gjenkjenne dette.

Utelanding er ikke karakterisert som en hendelse det er nødvendig å sende rapport på, men utelandinger setter generelt hoppere i en vanskeligere situasjon enn når det landes inne på feltet. Siden utelandinger ikke er rapporteringspliktige i seg selv, så er det vanskelig å si hvor stort problemet er, men statistikken viser entydig at skaderapportene ofte inkluderer utelandinger. Det er også lett å lese ut av statistikken at utelandinger og store fly med høy dropshastighet hører sammen. Er terrenget da kupert eller skogklett oppstår det oftere skader, men dette er ikke alltid slik. Ulykken til Christofer i Spania skjedde i forbindelse med en utelanding, men i åpent landbruksområde. Han var en erfaren hopper med en moderat vingebelastning som kom opp i problemer pga sterk vind, i tillegg til at han høyst sannsynlig var usikker på vindretningen. Alt dette sammen med en uforståelig porsjon uflaks.

Alle H1'er og H2'er må gjøre sitt ytterste for å sikre at flest mulig lander inne på feltene der alt er tilrettelagt med vindpølser med mer, for å sikre gode landinger uten hindringer. Dette kan kun gjøres med å etablere gode lokale prosedyrer slik at droppene går i riktig retning, tid og rom. Dette krever disiplin fra hopperne slik at de exiter når HM bestemmer, men også fra hoppleder og hoppmeisters side slik at alle er sikret å komme inn og om nødvendig ved å gjennomføre to run.

Turbulens er også en fellesnevner i en del hendelsesrapporter med til dels store skader. Dette gjelder både erfarne så vel som uerfarne hoppere. Jeg vet at vi har max vindgrenser og at disse overholdes, men å holde seg under disse ved hopping er ikke alltid tilstrekkelig. Fra min tid i USA erfarte jeg

Jan Vang
Fagsjef/avd.leder F/NLF

Fallskjermseksjonens årsmøte

Full protokoll ligger på seksjonens hjemmesider.

Sak 1. Godkjenne de fremmøtte representantene.

Det ble ved møtets åpning godkjent 49 stemmeberettigede representanter fra klubbene og styret.

Vedtak: Godkjent

Sak 2. Godkjenne innkalling, sakliste og forretningsorden.

Vedtak: Godkjent

Sak 3. Velge dirigent, 2 referenter og 2 representanter til å undertegne protokollen.

Vedtak: Dirigent: Frank Halvorsen, referenter: Ellen Burchardt og Kari Hernes, undertegne protokollen: Erling Sagen og Einar Huseby, tellekorps: Harald Kvande og Thomas Solli.

Sak 4. Behandle årsmeldinger for Fallskjermseksjonen for 2005 og 2006.

Vedtak: Årsmeldingene for F/NLF for 2005 og 2006 ble godkjent som fremlagt av styret.

Sak 5. Behandle Fallskjermseksjonens reviderte regnskaper for 2005 og 2006

Vedtak: Regnskap 2005 godkjent. Regnskap 2006 godkjent.

Sak 6. Behandle innkommende forslag og forslag fremmet av seksjonsstyret.

Styrets forslag om økning av kontingent: Kontingentøkning seksjon til kr 300 i 2009. Kontingentøkning tandem til kr 310 i 2008.

Seksjonsstyret/redaktør Frittfall sitt forslag: Frittfall: Økning av abonnementet til kroner 200 fra 2008. Årsmøtet kom med nytt forslag til vedtak om økning av kontingenten, for å ikke binde seg til en bestemt sum.

Årsmøtets forslag om økning av kontingent: Kontingentøkning seksjon med kroner 50 fra 2009 for alle kategorier. Kontingentøkning tandem med kroner 60 fra 2008 dersom tilskuddet fra NIF reduseres.

Sak 7. Fastsette seksjonskontingenter 2008 og 2009.

Seksjonsstyret ville innby årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Vedtak: Kontingentøkning seksjon med kroner 50 i 2009 for alle kategorier. Kontingentøkning tandem med kroner 60 i 2008 dersom tilskuddet fra NIF reduseres Frittfall: Økning av abonnementet til kroner 200 i 2008. Kommentar: Kontingentøkning seksjon måtte vedtas enstemmig på grunn av brudd på NLFs lov om varsel av kontingentøkning innen 31.12. Vedtaket var enstemmig.

Sak 8. Behandle styrets forslag til handlingsplan og budsjett for 2007-2010.

Endringer i F/NLFs langtidsplan 2007-2010:

Forslag fra Stavanger FSK: Sikkerhet og kvalitet, side 15.

Nåværende ordlyd: "SU skal søke å arbeide systematisk for å forebygge hendelser..." Forslag til ny ordlyd. SU skal arbeide for å forebygge hendelser..." Antall stemmer for å endre: 40. Antall stemmer mot å endre: 7. Vedtak: Forslaget ble vedtatt.

Forslag fra Tønsberg FSK ved Carl-Erik Tuv: Anlegg og luftrom, side 16.

Forslag om å reforhandle avtalen om Rikssenteret mellom F/NLF og OFSK. OFSK kom deretter med sitt eget forslag. Også styret la frem et forslag til vedtak som en gylden middelvei. Etter diskusjon valgte Tønsberg FSK å trekke sitt forslag og slutte seg til F/NLF sitt forslag.

Følgende forslag stod derfor til valg: Forslag fra Oslo FSK ved Jan Erik Dietrichsson: Oslo fallskjermklubb foreslår å reforhandle leieavtalen av Rikssenteret mellom F/NLF og Oslo Fallskjermklubb. Forslaget åpner for at Oslo FSK overtar leieansvaret for fly, og at klausuler i eksisterende avtale som omhandler F/NLFs ansvar ift. fly på Rikssenteret fjernes. Det medfører at F/NLFs økonomiske risiko knyttet til leveranse av flykapasitet på Rikssenteret bortfaller.

Konklusjon: F/NLF årsmøtet pålegger F/NLFs styret å forsøke å reforhandle leieavtalen av Rikssenteret med Oslo FSK etter de ovenforstående retningslinjer.

17. mars 2007

Forslag fra Styret F/NLF: Styret F/NLF foreslår å reforhandle leieavtalen av Rikssenteret mellom F/NLF og Oslo Fallskjemklubb. Formålet med reforhandlingene er å sikre økonomisk grunnlag for å iverksette tiltak som sikrer fortsatt flykapasitet på rikssenteret utover den leietiden OFSK pt forvalter senteret. Styret ønsker som prioritet 1 å fjerne klausulen om bøtende tiltak når F/NLF ikke kan stille med fly med samme løftekapasitet og til samme pris. Vi erkjenner at OFSK i dag disponerer flykapasitet under europeisk markedspris for aktuelle løftekapasitet. Vi ønsker derfor å forvalte denne meget viktig økonomiske ressursen for F/NLF. Slik at vi sikrer fortsatt drift av høyverdig flytype på Rikssenteret, også utover langtidsperioden. Det medfører at F/NLFs ønsker å sette av penger i fond til tiltak som sikrer fortsatt flydrift. Det er naturlig at dette hentes ut basert på gjeldende leiepris.

Konklusjon: F/NLF årsmøtet oppfordrer F/NLFs styret å reforhandle leieavtalen av Rikssenteret med Oslo FSK etter de overforstående retningslinjer.

Vedtak: Styrets forslag ble vedtatt ved alminnelig flertall. OFSK sitt forslag fikk 14 stemmer. Styrets forslag fikk 31 av 49 stemmer.

Forslag fra Voss FSK ved Annichen Rokne: Service til klubbene, side 17. Forslag om å ta inn et eget punkt

vedrørende bistand til langsiktige flyavtaler for klubbene. Forslag til nytt punkt: "Bistand til langsiktige flyavtaler for klubbene"

Vedtak: Forslaget ble vedtatt ved akklamasjon som foreslått av Voss FSK.

Langtidsplan og budsjett for 2007-2010 ble godkjent ved akklamasjon Sak 9. Behandle saker og forslag som skal behandles på Luftsportstinget

Hans Christian Heer Amlie gikk gjennom sakene uten innvendinger fra årsmøtet.

Sak 10. Valg av følgende tillitsmenn:

Valgkomitèens forslag:
Leder: Hans Christian Heer Amlie
Nestleder: Espen Gundersen
3 styremedlemmer: Jan-Erik Hengsle, Ellen Burchardt, Kari Hernes
2 varamedlemmer: Kjetil Borgersen, Hans Kristian Abell

Valg av leder:

Hans Christian Heer Amlie ble valgt til leder

Valg av nestleder:

NTNU kom med benkeforslag til nestleder: Jan Erik Dietrichson
Espen Gundersen: 25 stemmer
Jan Erik Dietrichson: 22 stemmer
En blank stemme.

Espen Gundersen ble valgt til nestleder.

Valg av styremedlemmer:

NTNU kom med benkeforslag til styremedlem: Jan Erik Dietrichson.
Kommentar: på grunn av kravet om antall kvinner i styret, stod valget her kun mellom Jan Erik Hengsle og Jan Erik Dietrichson.
Jan Erik Hengsle: 31
Jan Erik Dietrichson: 15
En blank stemme

Valgt til styremedlemmer:

Kari Hernes
Ellen Burchardt
Jan Erik Hengsle

Valg av varamedlemmer:

Kjetil Borgersen og Hans Kristian Abell ble valgt til varamedlem.

Følgende ble valgt til valgkomité:

Ellen Fagerslett, leder
Tomas Solli og Henning Hegbom, medlemmer.

Valg av følgende 10 representanter til NLF's ting:

Kari Hernes
Ellen Burchardt
Annichen Rokne
Kjetil Liøkjel
Ellen Fagerslett
Andy Richardson
Vibeke Valle
Torkild Georgsen
Lars Kjersem
Christian Ciabanu

Kjære medlemmer!

Årsmøtet i mars gjorde et historisk vedtak da de besluttet å støtte hver enkelt landslagsmedlem likt, uavhengig om man er en del av freeflylandslaget eller firer formasjonslandslaget. Vi støtter nå hver enkelt landslagsmedlem med kr. 82.000,- i året. Det vil si 410 tusen til Arcteryx og 246 tusen til Skywalkers. Vi som har jobbet siden 2002 for å likestille de to grenene i Norge er godt tilfreds med den nye langtidsplanen for landslagene.

Her kan man i innledningen lese: "Tilrettelegging og utvikling av toppidretten i F/NLF er et uttalt mål. Oppgaven er målrettet og krever koordinert innsats fra landslagsledelsen og landslagsgruppen selv. I tillegg forutsettes det at rammebetingelser er tilrettelagt og forutsigbarhet fra de sentrale tillitsvalgte, dvs. Styret i Fallskjemseksjonen."

I den lange prosessen har det vært essensielt med forutsigbarhet for det allerede eksisterende FS-landslaget. Styret har hele tiden vært klar på at den eksisterende støtten til FS-landslaget ikke kan reduseres. Det krever mye av F/NLF å få til denne landslagssatsingen, som sammenlignet med NLFs andre seksjoner er formidabel. Vår landslagsatsing er vel 1/3 av vårt totalbudsjett. Vi gjør mye for at begge landslagene skal få så gode rammebetingelser som mulig for å nå sin målsetning – medalje i VM 2008.

Engasjementet i år rundt Basics og Norgescupen viser at satsingen fortsatt er viktig. Ringvirkningene er slik vi ønsker med en meget god tilbakeføring av kompetanse til resten av det norske FS- og freeflymiljøet. Godt jobbet Skywalkers og Arcteryx!

Denne satsingen ble altså manifestert i Årsmøtets godkjenning av budsjett for 2007-2010, og godkjenning av F/NLFs langtidsplan for samme periode. Årsmøtet ble gjennomført uten de store uenighetene klubbene imellom. Kun rikssenteravtalen mellom F/NLF og Oslo Fallskjemklubb ble et varmt tema. Debatten resulterte i et vedtak om reforhandling av avtalen. Denne reforhandlingen vil bli gjennomført i løpet av høsten 2007 etter at involverte parter, som var med å lage avtalen, er kontaktet og rådført ift avtalens hovedintensjon.

Således er jeg på styrets vegne tilfreds med Årsmøtet, og tilfreds med at vi nå har beveget oss inn på linje med de andre seksjonene i NLF ved å ha et Årsmøte uten den store polariseringen, verken mellom styret og klubbene, eller klubbene imellom. Vi har et Årsmøte med god dialog og forståelse for de faktiske forhold hver og en av oss sitter i. Redaktørens gjesp i forrige nummer tar jeg derfor med knakende ro.

Med ønske om en fortsatt god fallskjemmsommer. Som fagsjefen skriver om i en annen artikkel i dette nummer – vær trygg og pass på hverandre der dere flyr mellom skyene.

Hans Christian Amlie
Leder F/NLF

at amerikanerne stoppet hoppingen når det begynner å bli turbulent i nærhet av bakken, selv om ikke vinden var sterk. I tillegg til å holde dere under maktsgrensene, må HL'ene vurdere hva som er forsvarlig å hoppe i av turbulens. Dette må ikke styres av at vi har en kort hoppesong og derfor må presse igjennom så mange hopp som mulig når "været er pent".

Innhopp er noe mange har begynt å snakke om, men det er ikke noe som heter innhopp i håndboka, uten at jeg skal gjøre noen stor sak ut av det. Håndboka gir kravene til hoppfelt og kravene og prosedyren for å opprette midlertidig hoppfelt finnes i HB 102.8 og 102.9 og 102.10 samt BSL § 6 (1). Det var så langt jeg kan forstå Voss som startet med dette, noe flere og flere klubber har tatt etter. Voss har formalisert dette gjennom de lokale instruksjoner og det er også andre klubber som tar etter nødt til å gjøre. Vi har allerede hatt like mange Cypres-fyringer i år som vi hadde i hele fjor. Den ene av disse kom som et resultat av et såkalt innhopp der det var høydeforskjell. I dette tilfellet fikk hopperne selv bestemme om de ville stille høydemålere eller trekke høyt og i tillegg ble ikke høydemålerne kontrollert etter justeringen. Denne type hopping stiller store krav til organiseringen og dersom nødåpnere skal stilles på annen fyringshøyde så skal dette gjøres samlet under veiledning og alle Cypreser skal kontrolleres før innlasting. Hoppfeltets beskaftenhet avgjør hvem som kan delta. Dersom dette inkluderer hoppere med lavere sertifikat enn D er kravet at det er HI som godkjenner hoppfeltet jfr HB 502.3. Gjøres innhoppet som demo, krever dette demosertifikat av alle deltagere.

Så avslutningsvis litt om Antidoping Norge og testing av hoppere. Vi har akkurat gjennomført B-kurset (I-2) og der fikk vi en grundig gjennomgang av antidopingarbeidet. Alle må være forberedt til enhver tid å bli dopingtestet for alle stoffer som er på dopinglista hvilket vil si fra prestasjonsfremmende stoffer til stoffer som setter idretten i et dårlig lys. Den siste kategorien inngår cannabis og andre narkotiske stoffer (recreational drugs). Antidoping Norge har en legemiddelliste på sine nettsider. Her står alle legemidler som er i salg i Norge og som inneholder forbudte stoffer. En del legemidler til bruk mot allergi og astma er for eksempel forbudt. Også legemidler som brukes i behandling av ADHD. Dersom du av medisinske årsaker må bruke et av preparatene på denne listen, må du følge fritaksreglene. Disse reglene er nå under revisjon og dere må sjekke på Antidoping Norges nettsider for å få oppdatert informasjon. Uansett må bruk av legemidler som står på legemiddellisten dokumenteres i legejournalen. Det er ikke alle som trenger å sende inn fritaksskjema eller dokumentasjon til Antidoping Norge. Det avhenger av hvilket nivå man er på og hvilket legemiddel det gjelder. Fallskjermhoppere som deltar i internasjonale konkurranser må følge fritaksreglene til det internasjonale forbundet.

Med ønske om blå himmel og sikker hopping!

A

BRENNA ODDMUND MELLBYE
BUGGE KRISTOFFER
BØRRESEN TOM
FINNSETH SISSEL MARIA
HAUGLI RASMUS NASS
HOLMBOE PER KENNETH
KOLSTAD CHRISTIAN
LEWKOWITZ RENATE
LOTHE BJØRGE
LØDØEN STURLA BØRGE
MELING INGJERD
NAGEL TORE
NERLI KJETIL
NORBERG CHRISTIAN DUUN
NORDSKOG GUNVALD JUPSKFFS
PAULSEN CHRISTINE HOLST
PLASSEN MARTIN
SORKNES ANDERS
TOREID MARIE
VINJE ROGER
WIK INGE ALEKSANDER

B

DAHL ANJA
GEORGSEN TORKILD
HALVORSEN CHRISTIAN
HANSEN KJARTAN
HAUGLAND KJELL
HERNES KARI
MYHRE OLE PETTER
NAKKEN MARIT HELENE MISUND
STEINDAL FRANK ARE
TORVUND HALVARD
AAHOLM JOAN PHILIPP

C

GREVSTAD CHRISTIAN
HEGRENES STINE-MARIE
HERABAKKE JON ANDERS
HISDAL GLENN
HOLAN RON
KRAGEBOEN ØIVIND
LARSEN KRISTIN ØGREN
LOFTUM HANS OLAV
NERLI THOMAS
NORDAHL KRISTIAN
OLSEN RICHARD
OLSSON MARTIN
SLETTBAKK BJØRN
SØRENSEN SYNNEVE

D

HERMANSEN TROND
KOSBERG HALLVARD T.
MØRCH BØRRE CHRISTIAN

DM1

HERMANSEN TROND
KRISTOFFERSEN MORTEN
KVANDE HARALD

DM2

BACKE FREDRIK HAAVE
BOGØ THOMAS
HISDAL GLENN
RIISE TERJE

I2

BERGAN TONE DORTHEA SELNÅS
BUER ØYVIND
ENERSEN SIMEN
FOLLESØ KJETIL
HFFHEIM HEIDI MARGRETHE
HERMANSEN TROND
LARSEN FRODE FINNES
PEDERSEN ODD JØRUND
RAMSØY DAG-EIRIK
SMINES MONICA

I2 AFF

BUER ØYVIND
NANSEN ODD NICOLAI

I3

FREDRIKSEN STIAN
HEGRENES STINE-MARIE
HISDAL GLENN
HUSTOFT ANDERS EMIL
TRONDAL ANNE SOLHEIM
AASLUND KRISTIAN

TV

BAKLIE FRODE
HENGSLER JAN-ERIK
JOSEFSEN PER GUNNAR HELLE
SAGEN ERLING
STORHAUG HERDIS LINDHEIM

Nytt fra FAI

World Air Games

MOSKVA (RUSSLAND), ODENSE (DANMARK) OG TORINO (ITALIA) HAR BLITT VALGT AV STYRET I FAI, THE WORLD AIR SPORTS FEDERATION, TIL Å KOMME TIL LAUSANNE I SVEITS 1. JUNI FOR Å GJØRE ENDELIGE PRESENTASJONER AV SINE SØKNADER OM Å ARRANGERE WAG 2009.

Kandidatene har gått til finalen etter gode evalueringer av innsendte søknader og gode rapporter etter vurderinger på stedene i april. De tre kandidatene vil presentere budene for FAIs utvelgelseskomité. Denne består av 12 representanter fra FAI.

President i FAI, Pierre Portman, sier at "Evalueringen av disse budene har så lagt vært veldig positive. Alle kandidatene har demonstrert at de har den nødvendige infrastruktur og motivasjon for å være vertskap for et vellykket World Air Games arrangement. Vi ser frem til tre gode presentasjoner".

WAG er verdens største samling for luftsport, og kombinerer verdensmestere og topp konkurranseutøvere i ti forskjellige luftsportsdisipliner. Arrangementet er en uke fylt med spennende konkurranser, og fyller luften med spenning og action for publikum. Parallelt med konkurransene er det masse muligheter for luftshow, demoer og interaksjon med publikum.

I det Frittfall går i trykken får vi bekreftet at Torino, Italia gikk av med seieren og skal arrangere WAG 2009.

17 - 19
August

UNGE ØRNER 07

Ungdomsutvalget i NLF inviterer for 5. år på rad til UNGE ØRNER 2007, 17-19 August på Starvoen. Arrangementet er for deg mellom 13 og 25 år. Ta med en flyinteressert venn og meld deg på! Sjekk ut "Ungdomstilbud" under www.nlf.no

Fagseminar 2007

SU består nå av:

Knut Lien (KL, leder)

- Ledelse
- AFF
- Kommunikasjon
- Tandem
- Tandemkurs
- Revisjon
- kursdokumentasjon

Bjørnar Frigstad (medlem)

- I1-kurs
- Skal ila 2007 overta tandemansvaret
- Utdanning skjermkjøring

Ingar Moen (medlem)

- I2-kurs
- Revisjon
- kursdokumentasjon

Rolf Sotberg (RS, medlem, materiellsjef)

- Oppdatering MHB
- Materielltjeneste
- MK-kurs

Jan Wang (JW, sekretær, diskusjonspartner)
Øystein Tenfjord Engelsen (ØTE, statistikk)

SØNDAG 18.MARS BLE VÅRT ÅRLIGE FAGSEMINAR ARRANGERT PÅ THON KONFERANSEENTER PÅ LILLESTRØM. HER VAR DE KLUBBENE SOM ENTEN HAR ELLER HÅPER Å FÅ TILBAKE SIN OT REPRESENTERT MED SINE HI'ER ELLER STEDFORTREDERE. ENKELTE KLUBBER HADDE OGSÅ FLERE REPRESENTANTER NOE SOM ER FULLT MULIG SÅ LENGE DET ER PLESS I SALEN.

KNUT LIEN, SU**TEKST**

Agendaen var ganske tettpakket og det viste seg også at vi måtte prioritere hva slags saker som skulle tas opp for å bli ferdig i tide. Som vanlig er noen mer taletrengte enn andre men det kunne nok vært behov for noe mer tid da noe av hensikten er å få diskutert aktuelle problemstillinger/ utvekslet erfaringer etc.

Statistikken for 2006

Presentert i Frittfall #1/07. Grafene og utdypende informasjon kan fåes ved henvendelse til Øystein Tenfjord Engelsen, oysteine@ii.uib.no.

Sikkerhetsdiplom

Halvard Stensaas stod for Veteranenes utdeling av det årlige sikkerhetsdiplom som er like gjevt å bli tildelt hver gang. Kriteriene er i korte trekk som følger:

Alle klubber som gjør mer enn 1000 hopp i løpet av sesongen er med i konkurransen. Antall hendelser i kategoriene Reserve, skade og FU bli lagt sammen og delt på antall hopp utført i klubben. Den klubben med det beste resultatet her er vinneren som for 2006 ble Grenland FSK.

SU aktivitet 2006

- Operasjonstillatelser

o Bytte av HI i NTNU FSK, HAGL FSK og Grenland FSK
o Bytte av HI i Bergen FSK, Tønsberg FSK og Voss FSK skal gjøres ila de nærmeste ukene

- Ny BSL D 4-2 og midlertidig driftstillatelse
- BSL D 4-2 implementert 1. mars 2006 og presentert fagseminaret o6
- F/NLF gitt midlertidig godkjenning for hopping til 31. desember o6
- LT inspiserer praktisk hopping i Stavanger-, Oslo- og Vossfallskjermklubb
- Det gjennomføres et SU møte med LT
- Forlenget midlertidig godkjenning gis til 31. januar 2007
- LT godkjenner F/NLF sikkerhetssystem frem til 1. mars 2008
- Godkjennelsen er gitt på følgende vilkår:
- Endringer i sikkerhetssystemet kan ikke gjøres uten varslng til LT
- LT kan gi pålegg om endringer i sikkerhetssystemet
- LT kan når som helst kontrollere at virksomheten drives ihht HB
- LT kan trekke tilbake godkjenningen midlertidig eller permanent dersom virksomheten ikke drives iht sikkerhetssystemet/HB
- Godkjennelsen er gitt frem til 1 mars 2008
- Ved søknad om fornyet godkjenning skal mangler som er påpekt være utbedret

Hva skal så være utbedret og hva er utfordringene?

- Organisasjonskart må innarbeides i Håndboka med henvisninger til hvor i HB rollebeskrivelsene står
- Kontinuerlig ivaretagelse av nye utfordringer (eks: flyging i fjell)
- Rapporteringssystemet må omtales på en mer fremtredende plass i HB med en uttømmende beskrivelse før neste søknad om godkjennelse
- Prosedyre for godkjennelse av hoppfelt må beskrives i HB
- Det må gjøres en tydeligere kobling i HB til BSL D 4-2
 - Nytt norsk AFF kurs utviklet og gjennomført

• Kurs 2006

- 2 MK kurs – 10 deltagere, 10 bestått
- Tandemkurs – 6 deltagere, 5 bestått
- AFF-kurs – 6 deltagere, 6 bestått
- I2-kurs – 9 deltagere, 7 bestått, 2 ny prøve
- I1-kurs – 6 deltagere, 5 bestått
- Klubbesøk
- Voss FSK
- Oslo FSK
- Grenland FSK (ifm flyplassen)
- Stavanger FSK
- Bodø FSK
- NTNU FSK
- Tønsberg FSK
- Lesja FSK
- Serviceordre
- o601: Vedlikeholdintervaller FXC
- o602: Techno 240
- o603: Techno 240
- o604: Vector Tandem VTC III rapportering
- o605: Techno 240

SU aktivitet 2007

- B-kurs 28/4-01/05 '07 ØÆ
- Tandemkurs 25-28/05 '07 ØÆ
- AFF-I kurs 30/6-08/07 '07 ØÆ
- C-kurs: Del I 08-09/09 '07
- Del II 09-11/11 '07
- MK-kurs Avlyst pga manglende påmelding

Hendelsesrapporter og funn, skulderproblemer

1. Hendelsesrapport 321/ 2006

HL: Hoppet ble utført fra 10000', FS 2. Høyre skulder låst seg/ute av ledd i det han skulle trekke hovedskjerm. Hopper trakk reserve i 1200'. Kjørte motvinds til 100 – 200' deretter inn i venstre sving. Kjørt til sykehus bevisstløs med store skader i hodet, nakke bryst bekken og lår.

2. Hendelsesrapport 417/2006

HL: AFF elev nivå 4 opplever i trekkhøyde at trekkarm ikke fungerer. Eleven griper om armen og drar den ut i vinden for å stabilisere kroppstillingen. AFF-l2 oppfatter ikke situasjonen og tar tak i armen for å assistere trekket. AFF I trekker deretter selv. Skjermkjøring og landing ble begrenset, men berget pga bra landingsfall.

HL: Den skadede eleven må opereres i begge skuldre da den venstre var verre enn den høyre. En annen elev på samme kurset hadde også skulderproblemer som ikke var kjent og avbrøt hopping etter konsultasjon hos fastlege.

3. Hendelsesrapport 469/2006

HL: Hopperen gikk som vanlig på bakrisere ifm skjermåpningen. Skjermen "danset" svært voldsomt og dro den høyre skulderen ut av ledd.

4. Hendelsesrapport 388/2006

HL: Tandemeleven fikk skulderen ut av ledd i det hun tok armene ut i fritt fall. Da vi hang i skjerm kjente jeg på skulderen og da spratt den på plass.

HL: Skulderen ute av ledd er kanskje et spørsmål man skal stille til tandemeleven. Har sett det før. Er jo ikke så farlig for tandemeleven men ubehagelig.

Skulderproblemer, konklusjon

Medisinsk konsulent Ole Petter Hjelle er blitt konsultert av SU og holder på å revidere legeskjemaet slik at det blir mulig å luke vekk dette problemet så langt det lar seg gjøre.

Ole Petter ser også samtidig på forhold om stiv nakke bør inn som et vurderingspunkt ifm legeskjekken.

Hendelsesrapporter og funn, turbulens

5. Hendelsesrapport 314/2006

HL: Det var en del vind den dagen av varierende styrke. Det kom noen kast Noe som resulterte i en sving og temmelig hard landing på Flystripa.

HL: Klassiker for nye hoppere (24) , instinktene har ikke etablert seg ift det å fly skjerm.

6. Hendelsesrapport 324/2006

HL: Hopper(73) kommer inn for normal landing med standard innflygingsmønster. Ca 10 meter over bakken treffer hopperen turbulens og skjermen mistet fart og løft...

HL: Et klassisk tilfelle som viser at samlede bein ikke bare hjelper elever. I tillegg til dårlig skjermkjøring mtp landingssted og vindforhold, gir dette en unødvendig skade...

7. Hendelsesrapport 336/2006

HL: Løftet tar av i rolige vindforhold, men det blåser opp ila løftet og når hopperne henger i skjerm blir det veldig turbulent. Hopperens (400) skjerm kollapser noen meter over bakken...

HL: Vi har en del å lære av vindforholdene.... det blir veldig fort turbulent når det blåser crossvind slik at lavere vindgrenser skal praktiseres...

8. Hendelsesrapport 350/2006

HL: Hopperen(320)fløy motvinds inn for landing, merket turbulens tidligere under skjermen. Ca 3-4 meter over bakken mistet skjermen løftet fullstendig...

HL: Hopperen landet på et område som ved gjeldende vindretning er spesielt eksponert for turbulens... Informasjon om dette fenomenet blir inkludert i hoppfeltbriefen.

9. Hendelsesrapport 392/2006

HL: Hopperen (600) besluttet å lande på skogsbilvei noen hundre meter fra LZ grunnet relativt kraftig motvind. Han landet i kraftig turbulens og hopperen mistet løftet og slo venstre fot kraftig. Årsak: turbulens. Tiltak: Informere om faren for turbulens i nærheten av trær.

10. Hendelsesrapport 434/2006

HL: Hopperen(570) utførte 180 grader frontriser

turn i god høyde, men holdt frontriserne til et par meter over bakken. Slipper frontriserne uten å bruke toggles.

HL: Det er uklart hva som skjedde i og med at hopperen selv mener han slapp frontriserne i god høyde og han bare mistet løftet over taxebanen. Taxebanen er blitt utvidet og ny mørk asfalt gjør at den produserer varm luft og turbulens.

Jan Wang: Jeg var på feltet og på løftet etter og det var en av mine mest turbulente landinger noen sinne! Hvor ble det av erfaringen fra rapport 336?

Turbulens, konklusjon

Tas dette på alvor? Hva skal vi gjøre med dette? Hendelsesrapportene er fra flere hoppfelt og en av hendelsene medførte en av de tre mest alvorligste skadene vi hadde i fjor. Dette hender uerfarne så vel som erfarne.

Hendelsesrapporter og funn, utelandinger

11. Hendelsesrapport 332/2006

HL: Hopperen (EL) så fra 1000 fot at han ikke ville nå inn til feltet. Så seg ut et alternativt landingsområde. Hopperen forsøker å styre unna noen trær som førte til at hopperen lander sidelengs og brenner armen.

12. Hendelsesrapport 344/2006

HL: Hopperen (Nivå 1) henger langt ute på et løft der 15 av 19 landet ute. Han fulgte instruktørene sine ned på alternativt landingsområde. Han blir hardt skadet og fraktes bort med luftambulansen.

HL: Eleven handler iht opplæring helt til like før landing, da han unnlater å styre unna en hindring. Eleven hadde vingebelastning innefor det tillatte og bakkevinden var innenfor det tillatte.

13. Hendelsesrapport 392/2006 (vist tidligere)

HL: Hopperen(600) besluttet å lande på skogsbilvei noen hundre meter fra LZ grunnet

relativt kraftig motvind. Hand landet i kraftig turbulens og hopperen mistet løftet og slo venstre fot kraftig. Årsak: turbulens. Tiltak: Informere om faren for turbulens i nærheten av trær.

14. Hendelsesrapport 398/2006

HL: Hopperen (Nivå 8) utelander og traff trær ifm landingen. Falt de siste 3 meter...

HL: Det er betydelig flere skader på elever ifm landinger utenfor feltet i år enn tidligere...

15. Hendelsesrapport 456/2006

HL: Hopperen (470) utelander pga manglende framdrift i et for lite alternativt landingsområde og traff trær ifm landingen som resulterte i brudd i begge håndledd, blått øye og skadet kne.

HL: Hopperen var heldig som "bare" brakk håndleddene – å fly over E-6 i lav høyde er betydelig mer farlig enn å lande i et tre...

16. Hendelsesrapport 468/2006

HL: Nesten alle på 1. løft med Twin Otteren lander ute. Hopperen (400) brenner håndleddet i landingen....

HL: Det var god plass og rolige vindforhold. Ikke vet jeg hvordan han klarte å knekke håndleddet. Kanskje han er en talentløs amatør.

Utelandinger, konklusjon

Utelandinger setter alle hoppere i en vanskelig situasjon. Hendelsesrapportene er fra flere hoppfelt men en fellesnevner er at det kun er sendt inn hendelser ifm bruk av store fly. Og der hoppfeltene ligger i områder med mye skog og hindringer. Dette hender uerfarne så vel som erfarne. Tar vi alt for lett på dette med utelandinger.

Hendelsesrapporter og funn, manglende inspeksjoner etc

17. Hendelsesrapport 328/2006

HL: Hopperen (48) var trolig stresset denne dagen og har for ham nytt utstyr. Hopper pakket

på seg container lock. Trekker hovedskjermen i normal høyde med høyhastighets feilfunksjon. Utfører cutaway men har vridd seletøyet slik at reserven ikke kan trekkes. Ligger og venter på Cypresfyringen.

HI: Har hatt en alvorsprat...

18. Hendelsesrapport 399/2006

HL: Hopperen (nivå 8) hoppet fra full høyde med rigg oppsatt for HD. Sein åpning fordi hopperen ikke slapp piloten. Årsak: eleven har ikke HD utsjekk.

HI: Uholdbart at HM ikke inspiserer sine elever skikkelig og advarsel gitt. Så lenge vi har to trekkssystemer kan slikt oppstå. Nok et argument til å gå over til HD fra første hopp.

19. Hendelsesrapport 427/2006

HL: HM oppdager i flyet at hopperen (21) ikke har festet bryststroppen. Hopperen sendes ned med flyet.

HI: Løs bryststropp i flyet. Send hopperen ned igjen – uansett erfaringsgrad. Etter å ha praktisert dette en tid har vi sett at det har effekt på hopperen det gjelder....

20. Hendelsesrapport 437/2006

HL: Hopperen (nivå 8) hoppet fra full høyde med rigg oppsatt for HD, uten å ha hatt HC utsjekk. Har hatt samtale med hoppmester og han er bevisst på hvilke konsekvenser dette kunne ha fått og har skjerpet inn sine rutiner.

HI: Uholdbart at HM, og dette burde han ha vært mer bevisst på....

21. Hendelsesrapport 453/2006

HL: Hopperen (22) hadde tredd frittfall håndtaket i feil inngang slik at det ikke var mulig å nå og nødprosedyre måtte tas. HM kontrollerte eleven på bakken og oppdaget ikke dette.

HI: Dette er en feil som er lett å gjøre, men som ikke er så lett å oppdage pga designen på Atom Evolution. Siden dette er et problem på andre hoppfelt kunne hendelsen vært unngått

dersom dette var mer allment kjent.

Manglende inspeksjoner, etc, konklusjon

I tillegg til de nevnte hendelsene har SU fanget opp flere tilfeller av manglende kontroll av lisenser og mangelfulle utsjekker. Hendelsesrapportene er fra flere hoppfelt men en fellesnevner er at det kun er sendt inn hendelser av dette slaget ifm bruk av store fly.

MSJ forhold

Wingloadgrenser for elever

SU har arbeidet med denne saken over noe tid. Ekspertise både nasjonalt og internasjonalt har vært konsultert for å få alle sider ved en forenkling av wingloadgrenser for elever belyst. Etter dette og den avsluttende diskusjonen har SU vedtatt følgende endringer som vil innarbeides i HB 102.4.1.1 og MHB 6.2.1.1:

Førstegangshoppere og uerfarne elever skal ha en lavere vingbelastning enn 0,95. Erfarne elever som hopper oP/hybrid kan overstige 0,95 men aldri 1.0 i vingbelastning. Vekt på utstyret som skal legges til kroppsvekten skal være 15 kg.

Vedlikehold og oppfølging av tandemutstyr

SU har gjennomført en spørreundersøkelse mht blant annet håndtering av tandemvedlikeholdet. Undersøkelsen viser at klubbene generelt har liten kontroll med bruksfrekvensen og det kan også tyde på at det er mangelfull logging. Det var flere klubber som ikke kunne komme opp med eksakte tall mht totalantall hopp på den enkelte rigg og for enkelt komponentene. F/NLF er helt avhengig av å heve materiellkompetansen for tandemmateriellet. SU vil presentere hvordan det nye tandemmateriellet skal være på Fagseminaret 18. mars. Det skal vektlegges materiellvedlikehold både på Tandem hoppmester kursene og på Tandemseminarene som gjennomføres annet hvert år.

Endringene i håndtering av tandemmaterieill er følgende:

Brukskontroll:

Intervallene for brukskontroll vil fra nå av også kunne bestemmes av antall hopp som gjøres på utstyret. Brukskontroll skal gjøres for hvert 50. tandemhopp på riggen, alternativt etter tre mnd, avhengig hva som kommer først. Kontrollen som går på antall hopp kan gjøres på +/- 5 hopp for å kunne tilpasses aktiviteten. Det skal føres brukskontrolllogg som skal oppbevares hos HI og medtas på tandemseminarer. De MK'er som ønsker å være aktive på håndtering av tandemmaterieill må godkjennes for dette gjennom deltagelse på kurs/seminarer og vedlikeholde dette gjennom praktisk arbeid på tandemutstyr. Hver enkelt tandemrigg må minimum en gang i året gjennom en Hovedkontroll hos en Tandem MK. Klubber som fullt ut ønsker å håndtere sitt tandemmaterieill selv må dermed sørge for å ha en Tandem MK i sine rekker. Denne skal tilføres kompetanse ved å delta på tandemseminarer og tandemkurs. Alternativet til dette er å sende inn tandemriggene til Hovedkontroll til andre klubber som har slik kompetanse. SU vil føre kontroll med dette. For å vedlikeholde kompetansen må tandem MK dokumentere min fem "håndteringer" pr år og med det skal forstås hovedkontroller og brukskontroller.

Det skal utarbeides en statusrapport på hvert tandemindivid ved årets slutt som skal sendes SU før 1 mars året etter. SU sammenfatter informasjonen for å bruke denne på tandemseminarer og kurser.

Presentasjon HD AFF

Grenland FSK fikk for sesongen 2006 XT for bruk av handepley fra første hopp under sin AFF-utdanning. Antall hopp utført med dette ble ikke så mange som forventet idet Geitryggen var stengt det meste av sesongen. De erfaringene man hadde gjort seg ble presentert på seminaret. I og med det antall lave hopp utført i 2006 vil det bli gitt XT for de klubbene som ønsker å benytte handepley på AFF utdanningen i 2007. Dette for å

skaffe oss mer erfaring på dette før vi evt. går for dette på permanent basis fra 2008 dersom erfaringsgrunnlaget blir stort nok og erfaringene positive.

Forslag om nye regler for HL

Diskutert på grunnlag av: C-kurs oppgave (Inge M. Gjestvang, Kjevik), småklubbene sliter med å få kvalifiserte HL'er (Høye formelle krav D = 500 hopp), storklubbene sliter med med for få HL'er som har erfaring nok til å drifte stordrift, HL rettigheter: 18år + 1år + 200 + 5 HFL, + prøve, HFL vakt i en storklubb? Behov som HI for selv å kunne gi HL kandidater ytterligere ballast enn HB.

Observasjoner: Stordrift: Kort tid fra kurs til D sert (nede i 1,5 år), smådrift: Flertallet bruker mer enn 2,5 år. Ukritiske til sitt eget ansvar. Innehar Norske HL'er god nok standard? HL'er er prisgitt sine egne ferdigheter, sin egen innsats på hoppfeltet ikke "systemet"/kursing.

Skal vi foreta oss noe videre? Løsrive l3 fra D – åpner mulighetene. Konkret forslag til C-kurs oppgave: 1. Nye regler for HL? Evt. også se dette i sammenheng med HFL. Sende 'noen' på BAS og HL kurs i denne sammenheng. HL kurs/seminar? Sentralt eller lokalt? Begge deler?

Brainstorming med fagseminaret. [Red: Konklusjon fremgår ikke av referatet. Presentasjonen kan fås ved henvendelse til SU] Flyging i fjellet – sikkerhetsmessige utfordringer

Det ble gjennomført en orientering om fjellflyging, sikkerhetsmessige utfordringer. Notatet er utarbeidet av Voss FSK. Denne omfattet historikk, utvikling, sikkerhetsmessige utfordringer, og "Fjellflygingspermen '06", evaluering, uhellet i Flåm '06 og anbefalinger/tiltak.

Temaet ble diskutert med fagseminaret. [Red: Konklusjon fremgår ikke av referatet. Presentasjonen kan fås ved henvendelse til SU]

CYPRES 2

ZUVERLÄSSIGKEIT

Reliability made in Germany

You can't pull reliability
out of thin air

We've provided more than 100,000 units over 16 years. CYPRES has saved more than 1500 skydiver's lives'. It only activates when push comes to shove.

AIRTEC

Mittelstrasse 69

D-33181 Wünnenberg

Tel +49 2953 9899 0

Fax +49 2953 1293

www.cypres.cc

Photo: Mikhaïl Mineev

Boogie i Surinam

For første gang vil det bli organisert en boogie i Surinam. Ja, Surinam er den tidligere nederlandske kolonien omgitt av Guyana, Fransk Guyana, Brasil og Atlanteren. Boogien holdes i perioden 18. november til 2. desember i år.

Hoppingen vil skje fra Casa 212 (30 pax), 14.000 fot, over urørt jungel. Hoppfeltet er utrolig stort. Alle fasiliteter på stedet. Det vil være coacher og

organisatorer for freefly, FS, storsekvens, AFF og tandem. Selvsagt mange kameramenn. Du kan melde deg på på alle erfaringsnivåer, og til og med ta med kjæresten – hopper, blivende hopper eller turist.

Nederlandske arrangører samarbeider med forsvaret og luftfartsmyndighetene i Surinam om boogien. Det er ventet at det kommer hopperne fra både Europa og Amerika for å delta. Sjekk ut mer på www.skydivesuriname.com.

Mount Everest

Grytidlig 16.mai, kl 0300 norsk tid, nådde Stian Voldmo og Aleksander Filibombombom Gamme (aka Klodrik fra vårt eget Tegneserieforbund) toppen av Mt Everest!

I en pressemelding forteller guttene at de følte allerede i leir 2 (7700 m) og leir 3 (8300m) at formen var svært bra og at dette burde kunne gå veien, så den store spenningen lå til de dystre værutsiktene.

Kl 2200 15.mai startet Aleksander og Stian mot toppen med Tenzi Sherpa og Kilu Sherpa. Mange ekspedisjoner hadde valgt denne natten for sitt fremstøt mot toppen, og guttene ble forsinket flere timer på grunn av "køer" i de vanskelige partiene. Mange ekspedisjoner valgte å snu på grunn av det voldsomme snøværet og det store antallet klatrere, men Hamar til Topps valgte å være offensive og fikk betalt for det.

- For å lykkes må man ta en viss risiko, er guttene enige om.

Det var visst folksomt på toppen.

- Jeg vet ikke om jeg skal synes det er latterlig eller magisk, men jeg velger allikevel å holde en knapp på det siste, sier Aleksander inn i videokameraet på toppen.

For hedmarkingene fant verken stillheten eller ensomheten på verdens høyeste punkt. De måtte slåss med et tyvetalls michelin-menn om å stå øverst på et tilsynelatende synkende skip. Et surrealistisk klimaks av engangskameraer, sponsorflagg, kaos og klemming. Det er vanskelig å si om verden går framover eller bakover når det ikke lenger er plass på et av verdens mest utilgjengelige steder.

Speedflying i Sveits

OLIVERFURRER.COM TEKST OG FOTO

Den første internasjonale speedflyingkonkurransen ble holdt i Sveits i mars. 21 deltakere fra Frankrike, Østerrike, Tyskland, Ukraina og Sveits deltok.

Idretten Speedflying startet for noen år siden da hoppere gikk fra fly og fløy ned skiløyper mellom blades – bladerunning. Trenden fortsatte og hopperne swoopet lengre og brattere områder med stadig mindre skjerm og ski på beina. Nå [hevder sveitserne] at Speedflying har samlet alle de bratte swoopinggrenene.

Speedflyingkonkurransen hadde en miks av å fly nedover løyper og klipper i fjellet, og en slalomløype med porter lenger ned. Reglene var konservative og er enda under utarbeidelse, så det blir nok mange meninger å ta hensyn til før man kommer til et endelig format!

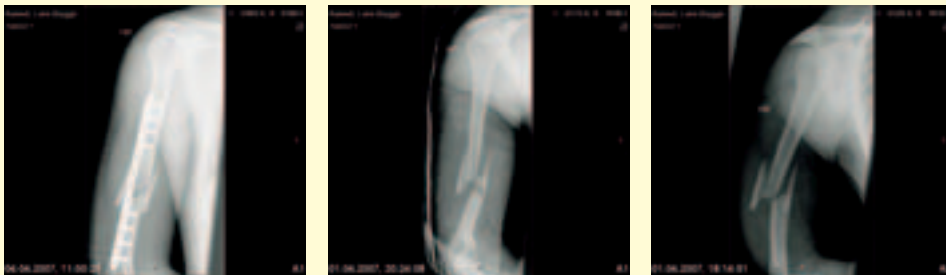

HJK på Æra

CHRISTIAN STOKKELAND FOTO

Et par av gutta vi kjenner godt fra Hærens Jegerkommando hoppet med kasser mellom beina under åpningshelgen på Æra, forteller Christian. Gad vite hva det var i kassene, men kult så det ut uansett.

God påske!

LARS B. AARSET **FOTOMODELL**
ST. OLAVS HOSPITAL **FOTO**

En liten påskehilsen. Slik kan det gå hvis man får skjermåpning i standup/sit i 9000 fot. Da har man god tid til å grue seg til en hard og bremseløs landing...

Gisle og Ayu – bilder

Sånn ja, her fikk vi bildene av Gisle og Ayu vi ventet på i Frittfall #1/07.

Ebbe var forlover!

Rykter går ikke ut på dato

Et skikkelig gammelt, men bekreftet, rykte sier at Cato Pedersen har danset breakdance på Den Norske Operas scene. Hvem sier at historier blir dårligere med årene? Diger dusør utloves til den som klarer å skaffe et bilde!

Aerodyne Elements – Wind, Water, Fire, Earth!

I FORRIGE NUMMER AV FRITTFALL SKREV ERLING OM "ELEMENTS", DE NYE STOCK RIGGENE FRA AERODYNE. ARCTERYX FIKK RIGGENE SINE RETT ETTER SYMPOSIET, OG TILBAKEMELDINGENE HAR VÆRT UDELT POSITIVE. MENS ANDRE "PROFFE" LAG VELGER LIKE DRESSER, HJELMER OG SELETØY, HAR ARCTERYX NÅ FORSKJELLIGE, MEN MATCHENDE RIGGER OG HJELMER.

TØRE BUE **TEKST**

LARS ERIK B. SYVERTSEN **FOTO**

Siden tidenes (eller, i hvert fall fallskjermersportens) morgen har alle produsenter av seletøy og containere tilbudt custom farger på hver minste lille del. En del hoppere synes denne valgfriheten er positiv, mens andre synes det bare er unødvendig ekstra jobb å måtte designe sin egen rigg. For Aerodyne sin del betyr dette at de kan lage containere i stock, og kun sy seletøyet etter kundens egne mål ved bestilling. For kunden sin del gjør det bestillingen vesentlig enklere, og ikke minst kuttes leveringstiden fra rundt 16 uker, til kun to! De fire forskjellige "Elements" vil bli tilgjengelig i alle containerstørrelser, slik at enhver

hopper kan få containere som passer sitt eget behov både i størrelse og farger.

Aerodyne vil som før fortsette med custom rigger for de som måtte ønske det, men hovedfokusset fremover vil være "Elements". Leveringstid på custom farger vil som før bli 12-16 uker. I første omgang er det kun containere tilgjengelig i "Elements" serien, etter hvert vil Aerodyne også få hovedskjermer i matchende design. Designet vil være tilgjengelig på alle modeller og størrelser fra Aerodyne. Smart reserver vil som før alltid leveres med hvit duk, og vil være tilgjengelig i stock i alle størrelser. Leveringstid på skjermer i stock blir tiden det tar å shippe utstyret fra Aerodyne til dit det skal leveres, som oftest to-tre dager. Aerodyne blir derfor den leverandøren med desidert kortest leveringstid på komplette rigger.

Som om det ikke var nok med forskjellige rigger, lagde Sky Systems (produsenten av blant annet Factory Diver) hjelmer til Arcteryx som matcher de forskjellige riggene. Custom farger på hjelm er noe dyrere, og vil ha noe lengre leveringstid enn standardfargene, men hvor kult er det ikke å ha utstyr som matcher? "Elements" fargene kan bestilles til alle hjelmer fra Sky Systems.

Selv om bestilling av rigg nå blir vesentlig lettere enn tidligere, er det fortsatt vesentlig at seletøyet blir sydd i riktig størrelse. En forutsetning for dette er å ta riktige mål ved bestilling, noe som kun bør gjøres av produsent eller en autorisert dealer. Og, ikke minst; selv om leveringstiden er betydelig kortet ned, er det alltid lurt å beregne god tid. Forsinkelser kan alltid oppstå, og det er kjøpt å sitte uten utstyr bare fordi du somlet med bestillingen.

For mer info, liste over utstyr tilgjengelig i stock og bestilling av "Elements", kan du kontakte Sky Design eller gå inn på www.skydesign.no/butikk og www.flyaerodyne.com.

Fallskjermhoppere på tur

HVA GJØR EN STAKKARS FALLSKJERMHOPPER
NÅR VÅREN KOMMER, JORDALLERGIEN
BLOMSTRER OG LUFTA FORTSATT ER BITENDE
KALD I NORGE? SELVSAGT, REISER MAN TIL DET
STORE VARME SYDENLANDET!

GFSK til Empuria

ELIN SPITEN HAGEN **TEKST**
VEGARD SYRSTAD **FOTO**
BØRRE HAGEN **LUFTFOTO**

Siden påsken er forbeholdt familie og ikke-hopp venner var vi en gjeng fra Grenland som fant ut at vi skulle smile veldig pent til sjefen og spørre om en ekstra uke fri etter påske. Det gikk i orden for mange, og onsdag etter påske møttes en hoppklar gjeng på Torp. Takket være Ryan Air's nye rute til Girona har det nå blitt både lettere og billigere å komme seg til Empuriabrava, og dette måtte selvsagt utnyttes.

Da vi endelig landet i Girona, etter tre timer flytur, var klokka passert tolv på kvelden, og det var veldig stille og rolig både på og utenfor flyplassen. Faktisk så rolig at det å få tak i taxi skulle vise seg å bli en skikkelig utfordring. En utfordring som også kom til å forfølge oss resten av turen. For ikke vet jeg hva alle taxier driver med der nede, men de er i alle fall ikke lette å få tak i når man trenger de. Men etter en times tid med venting fikk vi da endelig tak i et par biler som ville kjøre oss til Empuriabrava.

Morgenen etter var enkelte veldig klare for å stå opp tidlig og hoppe. Det så da også lovende ut siden vi så første løft lande idet vi var på vei mot feltet.

Men der bråstoppa morroa gitt... For jammen begynte det ikke å regne! Nedtur! Her har vi reist fra kulde og drittvær hjemme, og det første som møter oss her nede er regn! Jeg innrømmer glatt at humøret sank betraktelig

idet de første dråpene var et faktum. Men turens to kvinnelige deltagere visste råd, for ved siden av registreringsbua, så lå nemlig Sky-Rats. Der hadde de masse gøy for en frustrert fallskjermhopper, og vi laget raskt en regel om at "ingen hopp, gå og shop". Som sagt så gjort og vi fikk kjøpt både klær og annet "nyttig" utstyr.

Det er jo begrensa hvor lenge man kan oppholde seg i en liten butikk, og til slutt er faktisk alt av interesse sjekket behørlig ut. Og det regnet fortsatt... Og det fortsatte det faktisk å gjøre i to hele dager til!

Så da gikk det som det måtte. Om det var vått og fuktig ute, så ble det om mulig enda fuktigere inne. Den tyske kneipa på hjørnet serverte både mat og brun sportsdrikke, og litt "rotvine aber plutslich." Etter hvert ble det også tid for en tur til byen, og Orange Kiwi ble obligatorisk avlagt opptil flere besøk i løpet av de første dagene.

Når kvelden var omme og vi ville hjem så var det igjen tid for å lete etter disse allerede nevnte taxiene. De var jo aldri der vi var! Men Jørn visste råd. Etter en lang kveld på Orange Kiwi ble han lei av å vente på disse fraværende kjøretøyene, og tok saken bokstavelig talt i egne hender. Stilte seg pent opp midt i veien, stoppa den første og beste bilen han fant og brummet: "Kjør meg hjem!" Jentene i bilen var hyggelige (eventuelt kraftig sjokkskadet), men Jørn kom seg i alle fall trygt hjem.

Da dag tre møtte oss med det samme ubrukelige været, gikk enkelte av oss skikkelig lei av hele Empuria, og vi tok turen til Barcelona.

fallskjermhoppere på tur

Det ble en fin tur med både litt shopping og litt kultur. Men mens Børre og jeg kom oss på toget tilbake i rett tid, fant Hagen, Bente Anita og Vegard ut at de skulle vente litt til, og heller ta det siste toget hjem. Sikkert greit det, hadde de bare rukket det. Det gjorde de ikke. Da busstasjonen også viste seg å være stengt begynte gode råd å bli dyre. Tre nordmenn på tur er ikke tapt bak en vogn, og etter litt om og men fikk de tak i en piratbuss. Ja, jeg sa buss. Og ikke nok med at de fikk en hel buss for seg selv, de betalte jammen meg mindre for å komme hjem igjen enn det vi gjorde med toget. Så moralen for den dagen måtte jo bare bli: "drit i toget, finn en piratbuss."

Etter det som føltes som uendelig mange dager med drittvær, kom endelig sola. Men tro nå ikke at det ble hopping av den grunn. Neida, for med sol kommer vind, og når vinden i Empuria blåser mot byen, da blir det kjapt satt en 400-hoppers grense. Og da var vi ganske mange som ikke fikk lov å hoppe. Og av de som fikk lov, var det ingen som hadde lyst. Man bør ha respekt for vind mot byen i Empuria. For alle historier du har hørt om at det ikke finnes et eneste alternativt landingsområde i retning byen stemmer virkelig.

Så da var det bare å sette seg og vente – igjen! Men nå var det i alle fall sol, så det var fullt mulig å prøve å få litt farge på en vinterblek kropp. Og som Vegard så fint påpekte da en hel dag med litt sterkere sol

enn vi var vant til var et faktum: "Rød er også en farge". Utover kvelden roet vinden seg noe, og de ivrigste fikk turens første hopp. Gleden var stor!

Søndag satte jeg vekkerklokka på tidlig, og krysset fingrene for at vinden hadde løya. Retningen var fortsatt den samme, og spenningen var derfor stor om hva slags grense de hadde satt. 100 hopp, yes, da var jeg innafor. Børre, som de siste dagene bare hadde gått rundt og brumma, lyste endelig opp da vi til slutt fikk satt oss på løft. Men hvor lenge var Adam i paradiset? For i det øyeblikk vi hadde fått på oss utstyret og gjort oss klare, så skifta lappen i manifest tall, og grensa var igjen oppe i 400 hopp. Grrrrrr... Vel, det var bare å smøre seg med tålmodighet (og litt solkrem i dag) og vente på at det løya igjen. Og faktisk, utover ettermiddagen ble det roligere, og vi kom oss endelig i lufta. Og du verden så deilig! Etter mange måneder med kulde og vinter og lite hopping, så var det rett og slett fantastisk å komme seg i lufta igjen.

Ettersom det var ettermiddag og mange hadde sittet lenge og ventet på vinden, ble det nå travelt på feltet, og vi rakk bare ett hopp denne dagen. Men med ett hopp innabords ble stemningen straks lettere, og pilsen smakte ekstra godt denne kvelden.

Mandag morgen ble jeg vekket av en kjempeivrig mann som nå endelig hadde fått det været han hadde ventet på. Med et ventende AFF-kurs til våren, var det viktig å få trent så mye som mulig. Jeg var på forhånd utpekt som elev, noe som egentlig viste seg

å være ganske gøy. Det er ikke hver dag jeg får lov å gjøre alt jeg kan for å lure min kjære.

Det ble en kjempedag, med mange gode hopp både for "elev" og "instruktør." Tore var også strålende fornøyd, da han endelig fikk fly sin kjære wingsuit, og i tillegg fikk tips og råd fra en av de virkelig gode gutta.

Hva som skjedde med resten av gjengen er jeg derimot litt usikker på. Etter flere veldig rolige dager, kunne det virke som om noen ble værende i den modusen. De var i alle fall ikke å se på feltet før godt utpå dagen, og når de endelig kom, rakk de mange røyk før de kom seg på løft. Da dagen var omme kunne de i alle fall alle skilte med minst ett hopp hver.

De to siste dagene gikk for det meste med til hopping. Noen tok det mer med ro enn andre, og rakk stadig både en og to røyk før de kom seg på løft. Det ble da noen hopp på de også, og siste dagen hadde alle hatt en kanon-dag. Spesielt Vegard var fornøyd da han endelig satt et helt hopp, og i tillegg fikk det på film. Er det rart gutten gikk rundt med nyinnkjøpt Airboss genser resten av kvelden?

Etter noen flotte hoppdager på slutten kom dessverre onsdagen og hjemreisedato altfor fort. Vi forlot Empuriabrava for denne gang, vel vitende om at vi nå hadde fått banket vekk det verste av rust både fra kropp og rigg.

Så nå er det bare å vente på at sesongen kommer i gang på Grenland. For i år tror jeg blir et kjempeår på Geiteryggen! Jeg er i alle fall klar!

Ekstremsportveko 07
JUNE 24TH - JULY 1ST
VOSS, NORWAY
10TH ANNIVERSARY

BASE, SKYDIVING, PARAGLIDING, KAYAKING, BIX/MTB, RAFTING, Bouldering/Climbing, HANGGLIDING, BIG AIR, LONGBOARDING

Try It, Freeride, Kiting
Concerts, Shows, Today's Video, and much more... www.ekstremsportveko.com

Tickets can be bought at your local post office and at www.billettsservice.no. Ekstrempass, Deltakarpass, Festivalpass, Dagpass, Concert Tickets

- European Swooping Tour
- Speed Star
- FS and FF Organizing
- Big Way

B RETURADRESSE: F/NLF, Postboks 383 Sentrum, 0102 Oslo

B-Economique
NORGE

"KVALITET"

betyr ingenting...

...før du setter **"GOD"** eller **"DÅRLIG"** foran

SKY DESIGN

Sky Design Butikk AS
Dronningensgate 13
Postboks 670 - Sentrum
0106 Oslo

Tel: 22336801
Web: www.skydesign.no
Mail: butikk@skydesign.no